

Själö – den motvilliga turistattraktionen

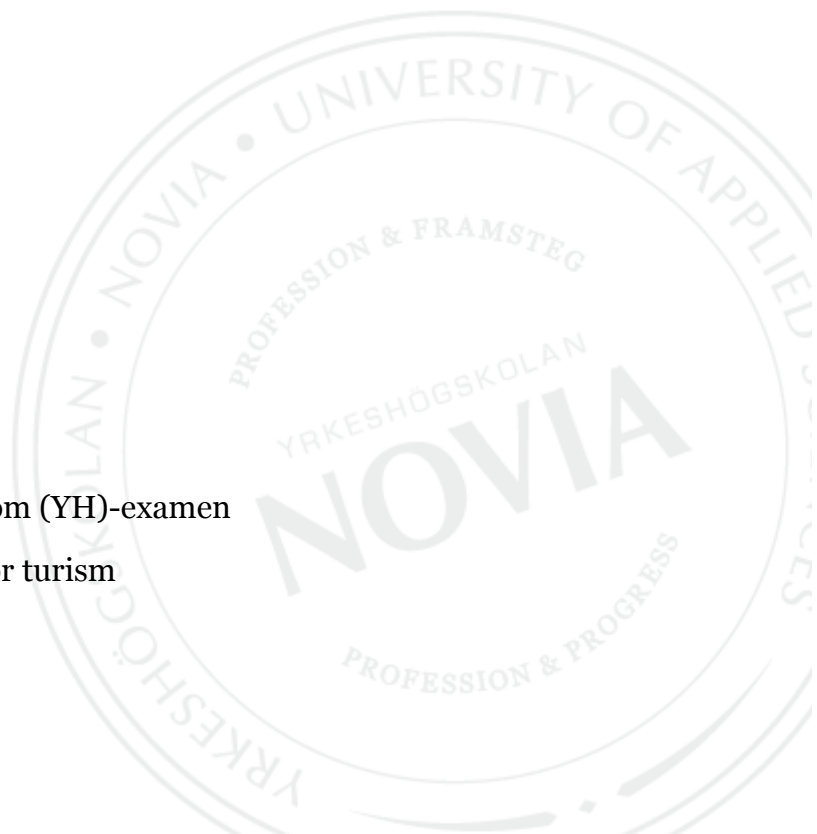
En studie i hur resenärer upplever Själö

Mikael Heinrichs

Examensarbete för restonom (YH)-examen

Utbildningsprogrammet för turism

Åbo 2011

EXAMENSARBETE

Författare: Mikael Heinrichs
Utbildningsprogram och ort: Up för turism, Åbo
Handledare: Maria Engberg

Titel: Själö – den motvilliga turistattraktionen
En studie i hur resenärer upplever Själö

Datum: 25.10.2011

Sidantal: 50

Bilagor: 5

Sammanfattning:

Ön Själö med sin mångfasetterade historiska bakgrund är en av de viktigaste sevärdheterna i Nagu. Ön lockar enligt uppskattningar omkring 15 000–20 000 turister årligen trots att marknadsföringen är obetydlig. Man värnar om öns natur och kulturarv, försöker tygla turismen och hitta en balans som skulle tillfredsställa både värd och gäster.

Syftet med detta examensarbete är att för boendeföreningen Pro Seili-Själö ry. utreda hur ön i samråd med de olika inblandade aktörerna kunde utvecklas i turistiskt hänseende samt att utreda intresset för en tryckt turistbroschyr som samtidigt kunde fungera som ett slags souvenir från ön.

Den huvudsakliga tyngdpunkten i arbetet ligger hos enkätundersökningen, medan öns historia samt kulturarv belyses genom litteraturstudier samt diskussioner med representanter för de olika intressegrupper som verkar på ön. Undersökningen bekräftar att de historiska aspekterna är den viktigaste turistiska dragningskraften för Själö och att besökarna har vitt skilda önskemål beträffande en tänkbar utveckling av turismen till Själö.

Besökarna förhåller sig i huvudsak positivt till en mer omfattande broschyr. En sådan trycksak kommer att utarbetas i samråd med Pro Seili-Själö ry. som resultat av detta arbete.

Språk: Svenska

Nyckelord: Själö, turism, kulturarv, historia, skärgård, besökarenkät
marknadsföringsdilemmat, Skärgårdshavets forskningsinstitut

Förvaras: Examensarbetet finns tillgängligt i Yrkeshögskolan Novias bibliotek samt i webbiblioteket Theseus.fi.

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä:

Mikael Heinrichs

Koulutusohjelma

ja paikkakunta:

Matkailualan koulutusohjelma, Turku

Ohjaaja:

Maria Engberg

Nimike:

Seili – vastahakoinen matkailunähtävyys

Miten matkailijat kokevat Seilin saaren

Päivämäärä: 25.10.2011

Sivumäärä: 50

Liitteet: 5

Tiivistelmä:

Seilin saari Turunmaan saaristossa on monivahaiteisen historiansa ansiosta eräs Nauvon merkittävimmistä matkailunähtävyyksistä. Saari houkuttelee vuosittain arviolta 15 000–20 000 kävijää vaikka kohdetta ei juurikaan markkinoida. Saaren luontoa ja kulttuuriperintöä suojellaan ja matkailua pyritään hillitsemään. Seilin osalta pyritään löytämään tasapaino isäntien ja kävijöiden toiveiden välille.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on asukasyhdistys Pro Seili-Själö ry:n toimeksiannosta selvittää miten saarta voisi kehittää matkailullisesti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Lisäksi selvitetään kävijöiden kiinnostusta painettua, myös matkamuuistona toimivaa, matkailuesitettä kohtaan.

Opinnäytetyön painopisteenä on kyselytutkimus, jonka ohella saaren historiaa sekä kulttuuriperintöä käsitellään kirjallisuuden, lehtileikkeiden sekä saaren eri toimijoiden kanssa käytyjen keskusteluiden perusteella. Tutkimus vahvistaa historiallisten aspektien roolin Seilin pääasiallisena matkailuvalttina. Lisäksi tutkimuksessa ilmenee erilaisten matkailijoiden täysin erilaiset toiveet ja odotukset Seiliin suuntautuvaa matkailua ja sen kehittämistä kohtaan. Kävijät suhtautuvat pääosin positiivisesti kattavamman matkailuesitteen kehittämiseen. Tällainen painotuote tullaankin laatimaan tämän opinnäytetyön tuloksena yhteistyössä Pro Seili-Själö ry:n kanssa.

Kieli: Ruotsi

Avainsanat: Seili, matkailu, kulttuuriperintö, historia, saaristo, kävijäkysely markkinointipulma, Saaristomeren tutkimuslaitos

Arkistoidaan: Opinnäytetyö on saatavilla Yrkeshögskolan Novian kirjastossa sekä verkkokirjasto Theseus.fi:ssä.

BACHELOR'S THESIS

Author: Mikael Heinrichs
Degree Programme: Degree Programme in Tourism
Supervisor: Maria Engberg

Title: Själö – The Reluctant Tourist Attraction
A Study in How Tourists Experience the
Island of Själo

Date: 25.10.2011 **Number of pages:** 50 **Appendices:** 5

Summary:

The island of Själo (Seili) in the Turku archipelago has a complex historical background. It is one of the most important tourist attractions in Nagu (Nauvo). According to estimates, around 15 000–20 000 tourists visit the island on a yearly basis in spite of minimal marketing. Attempts are made to protect and preserve the island's nature and cultural heritage. Finding a balance that would satisfy both hosts and visitors is of utmost importance.

With this thesis, commissioned by the non-profit organization Pro Seili-Själo ry, I will attempt to clarify how the island could be developed in a touristic sense in co-operation with all parties involved. I also wish to study a possible interest in a printed tourist brochure for Själo. The brochure could also serve as a kind of souvenir from the island.

The above study is the main focal point for this thesis. The history and cultural heritage of Själo are portrayed through literature studies as well as newspaper clippings and conversations with the involved parties. The study confirms that historical aspects are indeed the most important factors leading to people choosing to visit the island. Furthermore it becomes clear that tourists have a wide range of opinions and wishes regarding the touristic development of the island. In general tourists seem to appreciate a comprehensive, printed brochure. As a result of this thesis such a brochure will be produced in co-operation with Pro Seili-Själo ry.

Language: Swedish

Key words: Seili, Själo, tourism, cultural heritage, history, archipelago, visitor survey, marketing dilemma, The Archipelago Research Institute

Filed at: The thesis is available at the Yrkeshögskolan Novia library and at the electronic library Theseus.fi.

Innehållsförteckning

FÖRORD

1. INLEDNING	1
1.1 Problemformulering, syfte och avgränsning	1
1.2 Val av metod	2
2. SJÄLÖ	3
2.1 Öns kulturarv och sevärdheter	4
2.1.1 Spetälska och sinnessjukhus.....	5
2.1.2 Själo museikyrka	7
2.1.3 Naturen	8
2.2 Verksamheten på ön i dag	8
2.2.1 Skärgårdshavets forskningsinstitut	8
2.2.2 Arkeologiska utgrävningar	10
2.2.3 Boendeföreningen Pro Seili-Själo ry.....	11
2.2.4 Evenemang på Själo	13
3. KULTURARV OCH TURISM	14
3.1 Förutsättningar för turism	15
3.2 Kulturarvet som turistisk resurs	15
3.3 Marknadsföringsdilemmat, fallet Själo	18
3.3.1 Vårdens syn på situationen	20
3.3.2 Företagarnas syn på situationen	21
3.3.3 Besökarstatistik för Själo.....	22
4. UNDERSÖKNINGSMETOD OCH GENOMFÖRANDE	24
4.1 Enkät	25
4.2 Urval	26
4.3 Frågekonstruktion	27
5. RESULTAT	28
5.1 Presentation av resultaten	29
5.1.1 Demografiska bakgrundsfakta	29
5.1.2 Transport	32
5.1.3 Informationssökning	33
5.1.4 Själos dragningskrafter	35
5.1.5 Skärgårdshavets forskningsinstitut	36

5.1.6 Turistbroschyr	37
5.1.7 Turistisk utveckling.....	39
5.1.8 Missnöjda resenärer.....	40
5.2 Tidigare forskning.....	41
6. SAMMANFATTANDE DISKUSSION.....	42
KÄLLFÖRTECKNING	45
BILAGOR	

Förord

Själö (*fi. Seili*). En ö med många historier att berätta i Nagu norra skärgård. Omskriven och omtalad i många sammanhang. Kuslig. Ångestfylld. Historiskt betydelsefull. Spännande. Intressant. Naturskön. Svårtillgänglig. Stängd. Ovälkomnande. Vacker. Tilltalande. Lugn.

Dokumentärfilmare, sångare och låtskrivare, kompositörer, konstnärer, presidenter och statsmän. Forskare och studerande. Många är de som låtit sig inspireras av den lummiga och grönskande ön som ligger inom Skärgårdshavets biosfärområde. Orsakerna till fascinationen är många, men i Själös fall är det för det mesta öns historiska bakgrund; den med sinnessjukhus och spetälskehospital, som fascinerar den stora allmänheten.

Två tredjedelar av dem som svarat på enkäten anger öns historia som den huvudsakliga orsaken till att man besökt ön. Historien är också det ämne respondenterna helst av allt vill läsa om i en broschyr.

Jag är överraskad av antalet respondenter (238 godtagbara), vilket talar om att placeringen av den främst passiva enkäten (förbindelsebåten på rutten Nagu Kyrkbacken – Själö – Hanka (Rimito), utfärdsbåten M/S Autere samt sommarkiosken på Själö) varit lyckad.

Ursprungligen utgick jag från att åtgången på finsk- och svenskspråkiga enkäter procentuellt skulle röra sig kring 60–40, men redan efter några veckor märkte jag att det var så gott som uteslutande de finskspråkiga enkäterna som gick åt. Slutligen lämnades endast 22 svenskspråkiga och fyra engelskspråkiga enkäter in under hela insamlingstiden (1.6–21.8.2011). Antalet finskspråkiga uppgick till 212 stycken.

Samarbetet med trafikidkarna samt kioskförsäljarna har fungerat utmärkt, jag har ständigt hållits uppdaterat gällande behov av flera enkäter. Jag vill härmed rikta ett stort tack till alla som hjälpt till!

Själö, Väståboland, den 22 oktober 2011

Mikael Heinrichs

1. Inledning

Själös historia innehåller många intressanta fenomen. Där har under 1600- och 1700-talen fungerat ett spetälskehospital. Ön har ända fram till år 1962 varit hemvist för ett sinnessjukhus för kvinnor. I dag är det Åbo universitet (Turun yliopisto) som har stora delar av ön i användning och bedriver forskningsverksamhet inom ramen för Skärgårdshavets forskningsinstitut (Saaristomeren tutkimuslaitos)¹ där.

Själö museikyrka, en träkyrka byggd år 1733, är den för allmänheten enda regelbundet tillgängliga sevärdheten på ön.

Mitt intresse för Själö och uppdraget härstammar i att jag är medlem i boendeföreningen Pro Seili-Själö ry. som i sin tur är beställare av detta arbete. Föreningens syfte är att värna om Själös historia samt att arbeta för de deltidboendes bästa.

Sommartid är Själö en av Nagus mer intressanta turistattraktioner. Läget invid Lilla Ringvägen² och färjpasset Nagu Kyrkbacken – Hanka (Rimito) gör ön relativt lättillgänglig, särskilt sommartid (under 2011 21.5–28.8) då rutten trafikeras med tre dagliga turer i vardera riktningen av M/S Östern (Archipelago Lines 2011a).

1.1 Problemformulering, syfte och avgränsning

Syftet med det här examensarbetet är att utreda varför turister väljer att komma till Själö samt hur de upplever ön som resmål och hur man eventuellt kunde utveckla ön ur ett turistiskt hänseende. Vad är bra, vad är dåligt och framförallt vad kunde man göra bättre? Dessutom belyses turismen på ön ur övriga aktörers

¹Byggnaderna som Åbo universitet använder ägs av Finlands Universitetsfastigheter Ab (Suomen Yliopistokiinteistö 2011).

² Namnet Lilla Ringvägen används för den kortare varianten av turistrutten Skärgårdens Ringväg (1996–) som möjliggjordes då M/S Linta i juni 2003 inledde trafiken mellan Nagu Kyrkbacken och Hanka i Rimito (Hokkinen 2010, s. 62).

synvinkel; företagen som arrangerar resor till ön samt Skärgårdshavets forskningsinstitut (som bedriver forskning på ön).

Som sekundär målsättning har jag att ta reda på om det finns intresse för en mer omfattande turistbroschyr om ön samt vilka ämnen den broschyren i sådana fall borde behandla.

Ytterligare har jag i enkäten ställt frågor relaterade till kioskverksamheten i Pro Seili-Själö ry:s regi, men den delen av enkäten kommer jag inte att behandla i detta arbete. De frågorna inkluderades i enkäten i enlighet med föreningens önskemål och redogörs för i ett skilt sammanhang.

Med hjälp av undersökningen önskar föreningen få en bättre inblick i varför besökare väljer att komma till ön samt hur man bättre kunde betjäna dem ur en turistisk synvinkel.

Avsikten är att till sommaren 2012 producera en trespråkig turistbroschyr för ön, eftersom föreningen tidigare har haft en broschyr (*se bilaga 2*) som tryckts med hjälp av EU-finansiering, men upplagan har tagit slut. Broschyren trycktes ursprungligen år 2007 och en del av informationen i den är redan föråldrad.

Den första delen av mitt examensarbete fokuserar på kulturarvet samt de motsättningar som uppstår då turistiska intressen möter dels ett närhistoriskt värdefullt område, dels ett område där man aktivt bedriver miljöforskning.

Den andra delen av examensarbetet handlar i huvudsak om en marknadsundersökning som under sommaren 2011 (1.6–21.8) genomfördes som en passiv enkät ombord på fartygen M/S Linta, M/S Östern samt M/S Autere och vid sommarkiosken på ön.

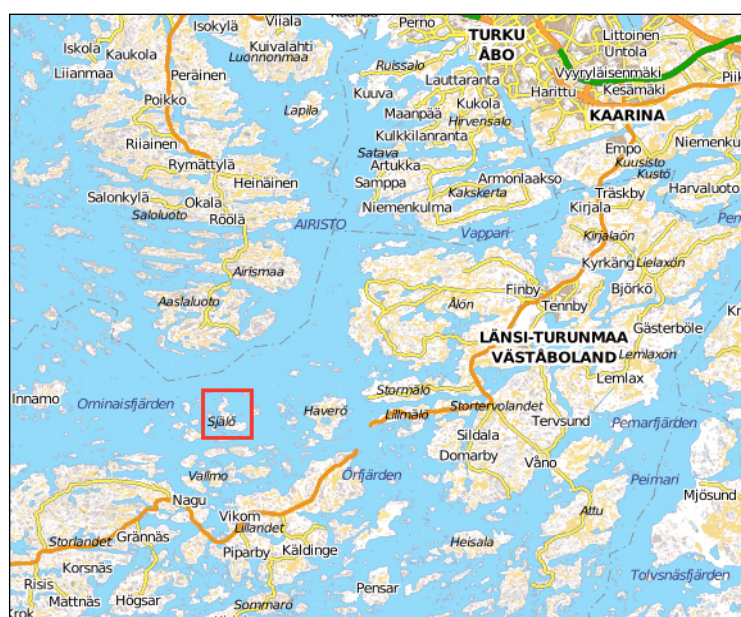
1.2 Val av metod

Jag har valt att använda mig av en anonym, skriftlig gruppenkät för att kvantitativt samla in information. Enkäten (*se bilaga 1a–1c*), med en kombination av alternativ-, rangordnings-, tabell- och skalfrågor samt öppna frågor, har riktats till samtliga besökare på Själö. Enkäter har funnits tillhanda på finska, svenska och engelska vid samtliga tre punkter som nämndes i inledningen. Personalen på båtarna samt vid kiosken plats har i mån av möjlighet och god smak aktivt marknadsfört enkäten till potentiella respondenter.

2. Själö

Själö är en ö belägen ca 7 kilometer norr om Nagu i Västabolands stad (se fig. 1). Ön mäter ca 2,5 km x 1,5 km och har en areal på ca 1,6 km².

Själös historia innehåller många intressanta fenomen. Där har åren 1619–1785 fungerat Finlands första spetälskehospital och åren 1755–1962 en statlig mentalvårdsanstalt (Hokkinen 2010, s. 63–64). Från och med 1964 har Åbo universitet (Turun yliopisto) de tidigare sinnessjukhusbyggnaderna i sin användning och bedriver där forskningsverksamhet inom ramen för Skärgårdshavets forskningsinstitut (Saaristomeren tutkimuslaitos) (Metsävuori 1992, s. 116–119).

Figur 1. Karta över Erstan där Själös läge framkommer (Eniro 2011).

På ön finns för tillfället 12 stycken aktivt använda fritidsbostäder, varav flera används så gott som året om av familjerna (Pro Seili-Själö ry., 2005a).

För att bland annat föra dessa fritidsinvånares talan, grundades boendeföreningen Pro Seili-Själö ry. Föreningen för en dialog med olika intressenter och ligger bakom kiosken som placerats i anknäytning till öns enda gästbrygga, alldeles invid kyrkan (se fig. 2).

Figur 2. Karta över Själö (Pro Seili-Själö ry. 2011).

2.1 Öns kulturarv och sevärdheter

*On matkallaan aalloilla Airiston
Sofia, ryysyläinen
Kun taakseen hän katsoo niin siellä yhä on
tuttu tie joka kotiin vie*

*Halki synkän veen
vene hiljalleen
lipuu saareen syrjäiseen
Halki synkän veen
lipuu hiljalleen
Seiliin soudetaan
Seiliin soudetaan*

*Jos määränpää edessä häämöttää
Siel' saari on tuomittujen
Jos Seiliin ken joutuu, hän Seiliin myös jää
kuolemaan heikot soudetaan*

*Halki synkän veen
vene hiljalleen
lipuu saareen syrjäiseen
Halki synkän veen
lipuu hiljalleen*

*Seiliin soudetaan
Seiliin soudetaan*

*Mukana naulat ja lautaa
niistä leposijan saa
Sata on Seilissä hautaa
ja satoja vielä kaivetaan*

Riktigt så här dramatiskt är det inte (åtminstone längre) på ön Själö i Nagu norra skärgård i Västaboland. Textutdraget ovan härstammar från Jenni Vartiainens låt *Seili* från albumet med samma namn³. Texten är skriven av Mariska (eg. Anna Maria Rahikainen) (Vartiainen 2010).

Tematiskt tangerar texten till en stor del de kvinnoöden som forskaren Jutta Ahlbeck-Rehn redogjort för i sin doktorsavhandling *Diagnostisering och disciplinering – Medicinsk diskurs och kvinnligt vansinne på Själö hospital 1889–1944* från 2006 och dokumentaristen Mikaela Weurlander visualiserat i sin dokumentärfilm *Kvinnorna på Själö* från 2008.

Ett ytterligare exempel på Själö i populärkulturen hittas i Sinikka Lehtinens skönlitterära verk *Kohtalona Seilin saari* (2007), en fiktiv roman som till en viss del bygger på Malin Matsdotters (se s. 6) tragiska livsöde.

2.1.1 Spetälska och sinnessjukhus

Spetälska (lepra)⁴ ansågs under långa tider vara en kraftigt smittsam, obotlig sjukdom vilket medförde att man inom sjukvården gick in för isolering av de smittade. Ön Själö valdes år 1619 av kung Gustaf II Adolf som placeringsort för en sådan isolerad koloni, ett hospital (Ahlbeck-Rehn 2006, s. 107).

Enligt historiska dokument har 663 personer avlidit på ön i spetälska under åren 1623–1785 (Turunen & Achté 1976, s. 4). Siffran varierar aningen beroende på källan, bland annat dyker också siffran 666 upp (Loueniva 1982, s. 7). Misstankar om huruvida de som avled under de sista åren av spetälskehospitalets existens verkligen led av spetälska är likaså ifrågasatt. Patienten Malin Matsdotter från

³ Hon hade aldrig besökt Själö innan låten skrevs och spelades in, men uppträdde där under sensommaren 2010 i samband med en privat tillställning arrangerad av Åbobaserade reklambyrå Satumaa.

⁴ En bakteriell infektionssjukdom som numera påträffas främst i tropiken, oftast i trångbodda regioner med låg utvecklingsnivå, bristande hygien och undernäring. 249 000 nya fall rapporterades under 2008. Sjukdomen ger upphov till förändringar i hud och perifera nerver. Sjukdomen har lång inkubationstid (upp till 20 år). Klassas inte längre som smittosam och kan botas med en kombination av antibioter (World Health Organization 2010).

Euraåminne avled den 1 april 1785 efter att ha spenderat 52 år på Själö med diagnosen spetälska (Turunen & Achté 1976, s. 4). Med andra ord lär hennes diagnos ha varit felaktig.

I och med att spetälskan började ge vika i Finland under 1700-talet, omvandlades spetälskehospitalen till dårhus. Själö fick år 1755 status som landets första statliga sinnessjukhus (Ahlbeck-Rehn 2006, s. 107).

Figur 3. Skärgårdshavets forskningsinstituts huvudbyggnad.

Den byggnad som i dag (vid sidan om kyrkan) tydligast associeras med Själö är antagligen nuvarande Skärgårdshavets forskningsinstituts huvudbyggnad (färdigställd år 1851). Det är frågan om en ståtlig stenbyggnad (*se fig. 3*) som fram till år 1962 inhyste mentalvårdsanstalten på Själö. Byggnaden överläts av staten till Åbo Universitet år 1964 och den omfattande, invändiga totalrenoveringen blev klar år 1978 (Metsävuori 1992, s. 116–117).

Totalt har Åbo universitet i dagsläget 51 byggnader till sitt förfogande på ön (Saaristomeren tutkimuslaitos 2011c).

2.1.2 Själö museikyrka

Själö museikyrka (se fig. 4), en träkyrka byggd år 1733, är den för allmänheten enda regelbundet tillgängliga sevärdheten på ön. Den är dock inte den ursprungliga kyrkan på ön. En liten träkyrka som tillhört S:t Görans hospital i Åbo flyttades år 1624 till Själö, men den byggnaden förföll under den stora ofreden (1713–1721) och man beslöt sig för att riva den gamla kyrkan och uppföra en ny på samma plats (Museiverket, u.å.).

Figur 4. Själö museikyrka.

Kyrkan är öppen under sommarmånaderna mot inträdesavgift, men i enlighet med museers praxis håller man stängt på måndagar (vilket ofta förorsakar huvudbry för turister som är ovetande om detta). Dessutom kan kyrkan bokas för olika privata tillställningar. Kyrkan står i snitt värd för tre gudstjänster och en vigsel om året (Saaristomeren tutkimuslaitos 2011d).

Nagu kapellförsamling arrangerar gudstjänsterna i kyrkan, varav en traditionellt äger rum på söndagen efter midsommar.

2.1.3 Naturen

Naturtypen på Sjalö skiljer sig märkbart från de flesta av öarna inom området i och med att där finns en rikare mångfald av arter. Dessutom bryts den för skärgården typiska barrträdsdominansen av inslag av flera ädla lövträd. På Sjalö förekommer ca 400 olika fröväxter (Turun yliopisto u.å.). Totalt 200 olika fågelarter har påträffats på ön, varav 97 häckande (Miettinen 1997, s. 29).

Sjalö skärgård är en del av Natura 2000-områdena i Sydvästra Finland (Valtion ympäristöhallinto 2008). Ön är dessutom en del av landskapsområdet Erstan–Sjalö som enligt statsrådets principbeslut från 1995 klassas som ett av totalt 156 landskapsområden av nationellt värde för landskapsvård i Finland (Statens miljöförvaltning 2011).

2.2 Verksamheten på ön i dag

I dag är Skärgårdshavets forskningsinstitut i praktiken den enda arbetsgivaren på ön med elva fast anställda i personalen. Antalet anställda nästan fördubblas under sommaren (Saaristomeren tutkimuslaitos 2011a).

Museikyrkan⁵ sysselsätter sommartid en guide, medan Pro Seili-Sjalö ry:s sommarkiosk de senaste somrarna (2009–) har sysselsatt en kioskförsäljare under sommarmånaderna (se s. 12).

2.2.1 Skärgårdshavets forskningsinstitut

Administrativt lyder Skärgårdshavets forskningsinstitut under Åbo universitet, närmare bestämt den fristående enheten Turun yliopiston ympäristötutkimuskeskus TYYK (Saaristomeren tutkimuslaitos 2011a).

Skärgårdshavets forskningsinstitut fungerar året om på fältstationen på Sjalö medan administrationen i huvudsak sköts från Åbo. Forskningsutrymmen finns både på Sjalö och i Åbo. Forskningsinstitutets huvudsakliga uppgift är att främja,

⁵ Museikyrkan sorterar administrativt också under Skärgårdshavets forskningsinstitut (Saaristomeren tutkimuslaitos 2011a).

koordinera samt förverkliga forskning inom olika områden i Skärgårdshavet och Östersjön (Saaristomeren tutkimuslaitos 2011a).

Den egna forskningen fokuserar huvudsakligen på akvatisk ekologi samt långtidsuppföljningar inom Östersjöområdet samt modeller baserade på dessa uppföljningar. Kulturhistorisk och arkivforskning bedrivs också inom ramen för forskningsinstitutet, liksom ett samarbetsprojekt med den arkeologiska institutionen (*se s. 10*) (Saaristomeren tutkimuslaitos 2011a).

Vid sidan om koordineringen och forskningen hyr man ut utrymmen till andra forskare samt andra höskolor i Finland som håller olika sommar- och fältkurser på Själö (Saaristomeren tutkimuslaitos 2011a).

Åbo yrkeshögskola, Tampereen ammattikorkeakoulu, Helsingfors universitet, Bildkonstakademin, Tammerfors universitet och Jyväskylä universitet hör till de årligen återkommande gästerna. Institutet står även som värd för många internationella forskar- och föreläsargäster huvudsakligen från de baltiska länderna (Saaristomeren tutkimuslaitos 2011b).

Under senare år har många konsthögskolor samt skapande linjer vid yrkeshögskolor hållit olika kurser och workshops på Själö. Projektet *Lasten yliopisto* (sv. Barnens universitet, fri översättning) vid Åbo universitet har sedan sommaren 2008 arrangerat flera populära vetenskapsläger på Själö. Inom ramen för gymnasieutbildningen arrangerar Itämeri-kesälukio fältkurser på Själö och flera finskspråkiga skolor i Egentliga Finland kommer årligen till ön på lägerskola (Saaristomeren tutkimuslaitos 2011b).

För den stora allmänheten är fiskgjusekameran (upprätthålls av Åbo yrkeshögskola) en av de mer kända Själorelaterade webbsidorna. Projektet föddes som en del av ett NatureIT-projektet som administrerades av Åbo yrkeshögskola (Hara 2006, s. 7).

Det är frågan om en webbkamera monterad vid ett bo där fåglarna häckar. Numera har webbkameran flyttats till webbplatsen för projektet BalticSeaNow.info som likaså administreras av Åbo yrkeshögskola (BalticSeaNow.info 2011).

Sedan 2009 har man även idkat landskapsvård med hjälp av traditionell betesmetod (se *fig. 5*) på ön efter att ett samarbetsavtal slutits mellan Forststyrelsen/Skärgårdshavets parkrevir, Skärgårdshavets forskningsinstitut och Nagubonden Håkan Svahnström vars kor sommartid betar på ön. Det nuvarande avtalet sträcker sig till utgången av år 2013. (personlig kommunikation med I. Vuorinen, 14.10.2011).

Figur 5. Traditionell landskapsvård på Sjalö.

2.2.2 Arkeologiska utgrävningar

Inom ramen för projektet *Arkeologi på Sjalö*⁶ har man under de senaste tre somrarna genomfört olika arkeologiska utgrävningar på ön. Arbetet med syfte att kartlägga, forska och förmedla arkeologiskt kulturarv på ön inleddes våren 2009 (Helminen & Liira 2011).

⁶ Ett samarbetsprojekt mellan arkeologiska institutionen samt Skärgårdshavets forskningsinstitut vid Åbo universitet. Projektets arbetsgrupp har medlemmar från Forststyrelsen, Museiverket, Pro-Seili-Sjalö ry, Suomen Yliopistokiinteistöt Oy samt Åbo Landskapsarkiv (Helminen & Liira 2011).

Figur 6. Arkeologiska utgrävningar på Själö sommaren 2011.

Arkeologernas provdiken och utgrävningar (se *fig. 6*) har redan gett upphov till vissa ändringar i historieskrivningen gällande Själö. Bland annat har man kunnat konstatera att ängen utanför kyrkan som tidigare antogs ha använts som begravningsplats för spetälskesjuka inte alls har använts i det syftet. Dessutom har man hittat spår som daterar ända tillbaka till den yngre järnåldern i form av offergropar (Hellsten 2009, TV-nytt: Närbild [29.8.2010]).

Under sommaren 2011 gjorde man noggranna laserkägelmätningar på området där man nu antar att det ursprungliga sinnessjukhuset från 1700-talet har legat. Inom ramen för projektet kommer man baserat på nu insamlade data att ta fram både en karta samt även en tredimensionell modell som kommer att betjäna besökarna på ön. Modellens exakta utformning och omfattning klarnar först i ett senare skede (personlig kommunikation med M. Helminen, 21.7.2011).

2.2.3 Boendeföreningen Pro Seili-Själö ry.

Boendeföreningen Pro Seili-Själö ry. höll sitt konstituerande möte den 7 april 2005. I föreningens stadgar stipuleras att föreningens syfte och verksamhet går ut på att värna om öns natur, historiska byggnation och traditioner samt utvecklandet av dem. Samtidigt fungerar föreningen som intresseorganisation för öns fast bosatta invånare samt fritidsinvånare. Som möjlig verksamhet för att nå dessa målsättningar nämns arrangerandet av utbildning, guidningar, utfärder, utställningar, fester, informations-, forsknings-, musei- samt publiceringsverksamhet, arrangerandet av kulturevenemang på ön,

initiativ/motioner till olika myndigheter samt samarbete med andra organisationer (Pro Seili-Själö 2005a).

Den autentiska och vackra historiska miljön lockar varje år en stor mängd både inhemska och utländska gäster till Själö. För upprätthållandet av de historiska traditionerna beträffande de offentliga byggnaderna svarar Museiverket samt Senatsfastigheter gemensamt. Däremot har ansvaret för upprätthållandet av det historiskt sett unika byggnadsbeståndet bland annat med tanke på arbetarklassens bostadsbyggnader fallit på privatpersoner, eftersom en stor del av de tidigare arbetarbostäderna i dag används som fritidsbostäder. Å andra sidan innefattar upprätthållandet och värnandet om öns bebyggda miljöer också samhälleliga och sociala aspekter. Det systematiska insamlandet av dessa har eventuellt redan nu väntat för länge. Vi behöver också få nedtecknat sådana minnen och berättelser som belyser Själöbornas vardag vid sidan om den officiella, administrativa historiebeteckningen. Öns traditioner – samhälleligheten och modellexempel på samarbete – får inte falla i glömska.

Utdrag ur projektplanen som boendeföreningen Pro Seili-Själö ry. lämnade in till TE-centralen år 2005, fri översättning från finska (Pro Seili-Själö 2005b).

Under det första verksamhetsåret utgjordes verksamheten i huvudsak av djupintervjuer med sammanlagt fyra Själöpersonligheter, inskannande av fotografier samt olika dokument och gästboksanteckningar (Pro Seili-Själö 2006). Föreningen har även upprätthållit en sommarkiosk vid kyrkbryggan på ön sedan sommaren 2007 (Survonen 2007, s. 7).

Under de tre senaste somrarna (2009–2011) har föreningen dessutom haft en anställd försäljare som arbetat i kiosken. Trots att det är frågan om en tämligen spartansk inrättning, har kiosken visat sig populär bland besökarna på ön. Under senare år har djupintervjuerna fortsatt, men betoningen i verksamheten har allt mer skiftat mot upprätthållande av kiosken samt turistinformationsverksamheten i samband med den. Föreningens medlemsantal 2011 uppgår till 41 hushåll (personlig kommunikation med K. Alastalo 21.5.2011).

Logotypen (se fig. 7) är lånad från en gammal namnskylt som finns på ett av båthusen invid förbindelsefartygsbryggan.

Figur 7. Pro Seili-Själö ry:s logotyp.

2.2.4 Evenemang på Sjalö

Den 19.8.2010 arrangerades en privat konsert med artisten Jenni Vartiainen i kyrkan. Hon hade tidigare under året gett ut skivan *Seili*, där titelspåret handlar om ett av de tragiska kvinnoödena som förknippas med ön. Dessutom har man i samband med Nagu kammarmusikdagar arrangerat konserter i kyrkan åren 2004–2008 (Nagu kammarmusikdagar 2011). Sommaren 2011 sågs igen en kammarmusikkonsert som en del av konsertserien *Loisto*. Serien var ett av evenemangen som arrangerades Åbos kulturhuvudstadsår 2011 till ära (Turku 2011 -säätio 2011).

Likaså har projektet Contemporary Art Archipelago haft ett konstverk (*Guests*) utplacerat vid förbindelsefartygsbryggan på Sjalö under tiden 18.6–30.9.2011 (Contemporary Art Archipelago 2011).

Under sommaren 2011 gästades Sjalö också av Kronoby ungdomsförening som i samarbete med Multiculti r.f., Nagu ungdomsförening r.f. samt Pro Nagu r.f. arrangerade ett gästspel av den historiebaserade teaterpjäsen *De fattigas rikedom* (se fig. 8). Pjäsen handlar om livet på spetälskehospitalet och senare dår- och fattighuset på Korpholmen i Kronoby som var det ena av två statliga spetälskehospital i Finland. Det andra fanns på Sjalö. Pjäsen samlade ungefär 135 åskådare utanför Sjalö museikyrsa den 6.8.2011 (Nagu ungdomsförening 2011).

Figur 8. Affisch för teaterföreställningen *De fattigas rikedom*. (Nagu ungdomsförening 2011).

En gång om året, vanligtvis under juli månad, arrangerar Skärgårdshavets forskningsinstitut en s.k. öppna portars dag ⁷, vilket innebär att forskningsinstitutets utrymmen är öppna för allmänheten. Då kan man bland annat bekanta sig med det enda rummet i huvudbyggnaden som har bevarats från tiden då stället fungerade som sinnessjukhus för kvinnor. Rummet har dokumenterats i flera dokumentärproduktioner på tv, senast i samband med *Kvinnorna på Själö* (Weurlander 2008).

3. Kulturarv och turism

Kulturarv definieras av Riksantikvarieämbetet i Sverige som allt vad tidigare generationer har skapat och hur vi i dag uppfattar, tolkar och för det vidare. I kulturarvet inkluderas inte endast t.ex. föremål, byggnader och fornlämningar utan också berättelser, traditioner och andra immateriella värden som vi övertar från tidigare generationer. Kulturarvet är i ständig förändring, varje tid bildar sig en egen uppfattning om vad som är kulturarv och vad det betyder (Riksantikvarieämbetet 2010).

En uttömmande definition av ett svårdefinierbart uttryck. Kulturen – och således också kulturarvet – kan egentligen definieras både brett och smalt; var och en definierar själv sin egen uppfattning av vad ordet kultur innebär (Hanefors & Mossberg 2007, s. 48–49).

Definitionen på turism är enligt FN-administrerade världsturismorganisationen UNWTO en resa och vistelse som en person företar utanför sitt sedvanliga habitat under en period på mindre än ett fullt kalenderår i nöjes-, arbets- eller andra syften (World Tourism Organization 1995, s. 1).

Med andra ord är precis allting vi ser omkring oss under en resa en del av det turistiska kulturarvet, må det sedan vara kulturarvet från stenåldern, Sverige-Finland, 1980-talet eller gårdagen.

⁷ Öppna portars dag-konceptet infördes av institutets tidigare chef Tapani Juusti och gjordes under Ilppo Vuorinens tid (1992–) till en årligen återkommande tradition (Vuorinen 2011b).

3.1 Förutsättningar för turism

För att det skall finnas förutsättningar för att utveckla en destination till ett attraktivt resmål i dagens läge krävs det enligt Blom m.fl. (2009, s. 9) att de fyra hörnstenarna är i skick:

1. Attraktioner – anledningar till att turister kommer till området, t ex shopping, möjlighet till friluftaktiviteter eller attraktivt näringsliv (*Göra*)
2. Serviceutbud – restauranger, möjligheter till boende, affärer m m (*Bo, Äta*)
3. Kommunikationer – vägar, järnvägs-, flyg- eller båtförbindelser (*Resa*)
4. Informationsmöjligheter/bokningscentraler, försäljningskontor, turistbyråer m m (*Sälja*)

En ömsesidig vilja att utveckla turismen kunde ytterligare tilläggas till de fyra hörnstenarna. Alla aktörer på ett ställe bör åtminstone i viss mån dra åt samma håll, annars riskerar planerade satsningar att rinna ut i sanden exempelvis på grund av inlämnande av besvär till olika kommunala och rättsliga instanser. Ett talande exempel på detta fenomen återfinns i Täcktom by i Hangö. Invånare och fritidsboende där har under flera års tid besvärat sig över fallskärmshopparföreningen Suomen laskuvarjokerho ry:s aktiviteter på flygfältet i Täcktom. Detta bland annat med hänvisning till bullernivån samt otillräckliga och olovliga arrangemang gällande bränsletillförsel för flygplanen samt inkvartering på området (Hangö stads miljönämnd 2011).

En liknande tanke om att dra åt samma håll förs fram av Ilppo Vuorinen i artikelsamlingen *Elämää ja elämyksiä saaristossa* (2002, s. 68), där han konstaterar att hållbar turism inte kan existera om inte alla inblandade förbinder sig att följa dess principer till fullo.

3.2 Kulturarvet som turistisk resurs

Postrodden från Grisslehamn till Eckerö. Sjökvarteret i Mariehamn. Vikingamarknaden i Saltvik. Ålandspannkaka, sviskonkräm och svartbröd. Kobba klintar. Bomarsunds fästning. Kastelholms slott. Eckerö post- och tullhus.

På Åland har man mängder av exempel på hur historian används i turistiskt syfte. Inte bara historiebruk (som i fallet med postrodden och vikingamarknaden) utan också kulturarvet i form av de byggnader, stämningar, sägner, skrönor och berättelser som omringar flera av landskapets främsta turistattraktioner; livsstilar som blivit turistattraktioner.

Revitalisering, kulturarv, äkthet och nostalgi är begrepp som på senare tid behandlats inom traditionsvetenskapen. De är också begrepp som allt oftare syns inom turismnäringen. Internationella turismforskare har pekat på att längtan efter autenticitet blir allt starkare som motvikt till ett liv fyllt av media och konsumtion.

...

Inom turismbranschen har man sett denna längtan efter autenticitet som en möjlighet att marknadsföra orter som oförstörda och genuina. Naturen och den lokala kulturen står då i fokus och man riktar uppmärksamheten mot traditioner, historia och upplevelser av äldre epoker. Inom etnologin benämns den här inriktningen kulturarvsturism.

Utdrag ur inledningen till artikelsamlingen *Tradition och turism på Åland: att använda kulturarvet* (Lindqvist 2008, s. 1).

I och med ökad kommersialisering går det däremot ofta så, att den lokala befolkningen reduceras till åskådare av sin egen historia medan historieskrivningen och de lokala särdragen anpassas enbart med turismnäringens behov i åtanke. Då lyfts ofta det positiva fram medan historiens mörkare sidor tystas ner (Lindqvist 2008, s. 11–14).

Ur turistisk synvinkel går platsmarknadsföringen ut på att kommersialisera platser. Dessa platser konkurrerar sedan sinsemellan om resenärens gunst, för turisten är hela världen ett enda stort globalt smörgårsbord av konsumerbara platser (Ek & Hultman 2007, s. 28).

Figur 9. Ett av rummen från tiden som sinnessjukhus har bevarats i ursprungligt skick sedan fastigheten övergick till Åbo universitet. Rummet kan ses av allmänheten endast under Öppna portars dag på Själö.

Eftersom Själö ur en turistisk marknadsföringssynvinkel sett förknippats med sjukdom, elände, vanmakt, lidande, ängslighet och isolation (se fig. 9) kan man konstatera att man i detta fall inte gått in för att anpassa historien genom att mörka de negativa aspekterna, snarare tvärtom.

Dessa aspekter lockar i dagens läge turister. Se till exempel på Berlin. DDR-tiden är präglar på ett eller annat vis de flesta av stadens stora turistattraktioner.

Berlinmuren öppnades 1989, DDR föll samman året därpå. Inte mycket av muren återstår och de gamla såren i staden har för det mesta läkts. Under de närmaste åren efter murens fall ifrågasattes alla tankar på att bevara delar av muren, medan man i dag istället ifrågasätter omfattningen av rivningen. För utomstående är det fullständigt naturligt att betrakta muren som en viktig del av Berlins nutidshistoria och kulturarv (Nilsson 2007, s. 77–84).

I Peking är Himmelska fridens torg med det enorma porträttet på Mao Zedong en av destinationerna alla besöker. Längs den transsibiriska järnvägen är det inte bara en eller två turister som flockas för att fotografera någon av de enorma Leninstatyerna som fortfarande finns kvar från sovjettiden i de mer avlägsna regionerna av Sibirien. Minnesmärken i anslutning till koncentrationsläger i såväl Lettland (Salaspils), Tyskland (Dachau) och Polen (Auschwitz) besöks av massvis med turister (som inte har någon som helst annan anknytning till ställena) årligen.

Platser för kända olyckor, mord och katastrofer lockar folk i dröser. Samma sak gäller ställen där avlidna kändisar bott eller begravts. Fenomenet är av turistforskaren Thomas Blom uppkallat morbidturism (Törnberg 2003).

På Själö har man inte alltid velat skylta alltför öppet med det självklara turistiska lockbetet bestående av ruinerna av ett spetälskehospital från 1600-talet samt det tidigare sinnessjukhusets huvudbyggnad från 1851 som numera är i annan användning. Istället har man från boendeföreningen Pro Seili-Själö ry:s sida velat fokusera bland annat på den vackra naturen samt träkyrkan från 1733 (Toivonen 2005, s. 18).

Men även kyrkan har den morbida faktorn som en dragningskraft; nämligen en skild, avgränsad avdelning för spetälskesjuka (*Själö Museikyrka*, u.å.).

Då man ser på marknadsföringen av ön i turistiskt hänseende (Archipelago Lines, JaLe-TRIMMI, Turku Touring, Finlands Skärgårdsbokning, Väståbolands stad) kan man konstatera att samtliga nämner öns mindre smickrande historiska arv i sina texter.

3.3 Marknadsföringsdilemmat, fallet Själö

Turism, naturvård och forskningsverksamhet är tre delmoment som inte är helt oproblematiske att kombinera. På Själö är denna treenighet trots allt ett faktum. Besökarmängderna på ön rör sig i tiotusental, sommaren 2005 övernattade sammanlagt närmare 4 000 gäster (föreläsare, forskare, studerande och annan universitetspersonal) på Skärgårdshavets forskningsinstitut (Hara 2006, s. 25).

Antalet besökare i Själö museikyrka samma år uppgick till 7 000 (Vuorinen 2011). Enligt forskningsinstitutets chef, professor Ilppo Vuorinen, hade man utgående från forskningsinstitutets kalkyler redan år 2006 nått den maximala bärkraften på ön. En ökad turistisk belastning skulle medföra alltför stor påfrestning bland annat för forskarnas arbetsro (Hara 2006, s. 25).

Förutom arbetsron dyker också säkerhetsaspekter upp. Då gäller det både kemikalier som används i samband med institutets forskningsprojekt samt brandsäkerhetsaspekter. Ett ökat antal resenärer ökar också riskerna (Vuorinen 2011).

Ön marknadsförs inte i turistiskt hänseende i någon märkbar utsträckning, eftersom varken Åbo universitet eller staten (som genom Forststyrelsen till stora delar äger marken på ön) har något intresse i att ännu flera människor skall besöka ön.

Den enda attraktionen som marknadsförs är museikyrkan, som under tre sommarmånader håller öppet mot en inträdesavgift på tre euro/vuxen (Saaristomeren tutkimuslaitos 2011d).

Resor till Själö marknadsförs aktivt av två rederier, Archipelago Lines och JaLe-TRIMMI. Guidningar marknadsförs av JaLe-TRIMMI, Finlands Skärgårdsbokning Ab samt forskningsinstitutet. I övrigt marknadsförs även Väståbolands stad samt Turku Touring Själö som turistdestination.

Den verklighet som resenärerna erbjuds genom broschyrer och annat marknadsföringsmaterial bör inte skilja sig märkbart från verkligheten som ortsborna upplever den. Om så är fallet, finns det alltid en uppenbar risk för motsättningar. Dessa kan till exempel uppstå om en destination marknadsförs kraftigt med historiska ingredienser. Ett virilt samhälle lever aldrig enbart i det förgångna (Siivonen 2002, s. 41–42).

I skärgårdsregionerna förekommer det ofta att naturforskare anses agera bromsklossar för utvecklingen och är olyckskorpar, men vid närmare eftertanke bör också de som efterlyser en utveckling av [turism]näringen vara måna om att bevara den ursprungliga naturresursen för kommande generationer. Det fenomenet kan i all sin enkelhet kategoriseras som hållbar utveckling (Vuorinen 2002, s. 67).

Förvaltningen och skötseln av [skärgårdens] natur- och kulturarv bör inte enbart innebära restriktioner på alla tänkbara plan. Men det är alltför sällan som värdefulla helhetsaspekter inom natur- och kulturarvet faktiskt bevaras så att också kommande generationer kan njuta av dem. Det betyder dock inte att man inte kan nyttja miljöerna, men det gäller att gå fram varsamt. De kommuner som klarar av denna balansgång har en klar fördel i attraktionskraft både för boende, företagare och besöksindustrin (Eklund 2008, s. 3).

3.3.1 Världens syn på situationen

Trots att man från Skärgårdshavets forskningsinstituts sida är ganska tydlig med att konstatera att en ytterligare ökning i besökarmängderna inte är särskilt önskvärd, ruvar till exempel forskningsinstitutets chef Ilppo Vuorinen på en hel del idéer. Synpunkterna som framförs i kapitel 3.3.1 baserar sig i sin helhet på personlig kommunikation med I. Vuorinen den 14.11.2011.

Vuorinen fasthåller att det i praktiken finns två dragningskrafter som lockar besökare till Själö: naturen och kulturen. Enligt honom gäller det att tänka efter innan man gör eftergifter för marknadskrafterna, eftersom besökarna på ön dels lockas dit av den unika historiska miljön – som skulle lida ifall man tillåts exploatera området.

Han håller med om att de nio stora, vita infotavlorna som för tillfället utgör den s.k. ”gamla naturstigen” är långt ifrån moderna och tilltalande. Men han skulle likaså ogärna se mera rekvisita ute i naturen på Själö, utan hellre fundera över hur man till exempel kunde gruppera eller placera dem mer ändamålsenligt. Man har bildat en samsamarbetsgrupp där forskningsinstitutet, Museiverket och Forststyrelsen är representerade. Diskussionerna går nu i riktningen mot mindre, mer diskreta tavlor som kunde placeras ut på lämpliga ställen medan förbindelsefartygsbryggan och kyrkbryggan skulle bjuda på större informationshelheter.

Överlag ser Vuorinen den moderna tekniken som framtidens melodi också på Själö, guidningar kunde till exempel ske via mobiltelefon eller med hjälp av virtuella helheter. De tredimensionella modeller som gjorts upp i samband med arkeologiprojektet (se s. 10–11) och övriga liknande kunde utnyttjas som ett sätt att erbjuda resenärerna nya infallsvinklar. Bland annat kunde modeller av detta slag göra patientrummet (se fig. 9) som bevarats inne i forskningsinstitutets huvudbyggnad tillgängligt för allmänheten.

Någon form av Själö-museum eller besökarcentrum har diskuterats ända sedan Pro Seili-Själö ry. grundades. Den största orsaken till att idén aldrig lämnat diskussionsstadiet är resursbristen, enligt Vuorinen finns det ingen lämplig byggnad för det ändamålet. Ett nybygge är uteslutet.

En effektivare utbildning av kyrkoguiderna finns också på Vuorinens önskelista, eftersom de får många frågor om växt- och djurlivet på ön samt forskningen som forskningsinstitutet bedriver – men sällan kan svara ingående på dessa frågor. Guidernas instuderingsperiod är trots allt begränsad.

Forskningsinstitutet kommer att fira 50-årsjubileum år 2014, vilket kommer att resultera bland annat i en festskrift där institutets och öns olika skeden presenteras.

3.3.2 Företagarnas syn på situationen

Företagarna som antingen transporterar resenärer till och från Sjalö eller arrangerar guidningar på ön har naturligtvis andra åsikter. De önskar utveckla förutsättningarna för turismen till ön, i många avseenden på sådana sätt som klingar illa med värdpartens synsätt. Synpunkterna i kapitel 3.3.2 baserar sig i helhet på personlig kommunikation med företagarna M. Fagerroos och J. Lehto den 13.10.2011 samt P. Hoffström den 21.10.2011.

Företagaren Mikko Fagerroos bytte under sommaren 2011 upp sig från det tidigare förbindelsefartyget M/S Linta (maximal kapacitet 97 passagerare, 10 personbilar eller en buss och 2-3 personbilar) till M/S Östern mitt under sommarsäsongen (120 passagerare, 17 personbilar eller en buss och 12 personbilar) (Archipelago Lines 2011b, ELY-keskus 2011).

I en artikel för Turun Sanomat berättar Fagerroos om potentiella framtidsplaner för M/S Östern, bland annat ett hamnbyte i Rimito från nuvarande Hanka till Röölä (vilket skulle förlänga båtfärden mellan Sjalö och Rimito från nuvarande ca 30 minuter till ca 90 minuter). De bärande tankarna bakom det är möjligheten att servera ordentlig mat ombord, en kortare bilväg till Nådendal/Åbo utan färjpass samt det bättre serviceutbudet i Röölä. Fagerroos har också planer på att anhölla om att få utöka den maximala passagerarkapaciteten till 200 personer (Turun Sanomat 2011).

Planen på hamnbyte har sedan dess skrinlagts åtminstone tillsvidare (personlig kommunikation med M. Fagerroos den 21.10.2011).

Företagaren Janne Lehto på M/S Autere efterlyser däremot en hel del mera aktiviteter och möjligheter på Sjalö. Framförallt hoppas han på någon form av

matservering, en toalett också vid förbindelsefartygsbryggan samt vattenpunkter längs vägen från den bryggan till kyrkan.

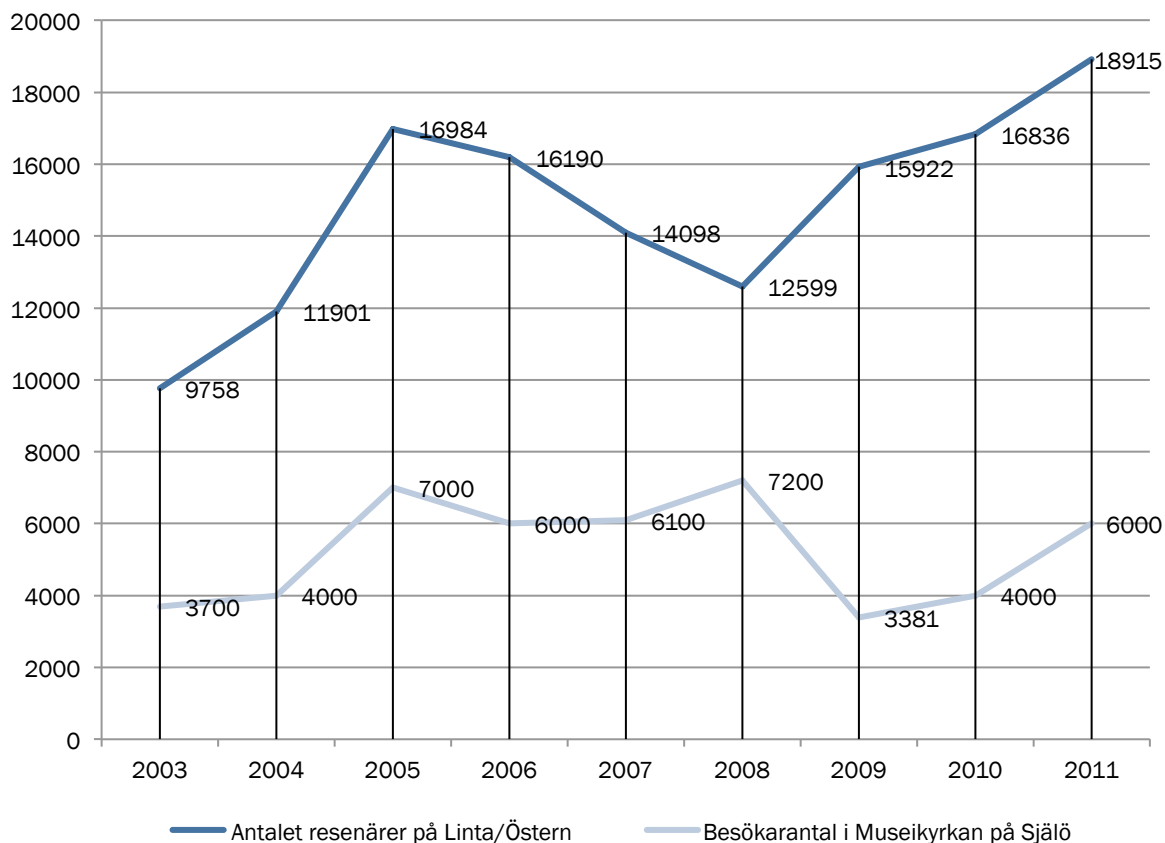
Efter att dessa grundförutsättningar satts i ordning skulle det enligt honom vara möjligt att på allvar fundera kring utvecklandet av turismen på Sjalö. Han nämner bland annat programaktiviteter som sommartheater, konserter och program för barn.

Verkställande direktör Pirjo Hoffström på Finlands Skärgårdsbokning Ab tycker att de diskussioner som regelbundet förs mellan Skärgårdshavets forskningsinstitut och turismföretagarna varje vår ofta är ganska ensidiga. Hon påpekar att det är svårt för företagarna att få igenom sina synpunkter och förslag, vilket hon tycker är beklagligt. Sjalö som helhet kunde enligt henne vara en mycket stark turistisk produkt – särskilt med vissa justeringar och ökad frihet för företagarna. Då man säljer Sjalö för turister som kommer längre ifrån är det oftast den historiska biten som är viktigast.

Hoffström önskar att det skulle vara möjligt för grupper att besöka det bevarade sjukhusrummet i större utsträckning än det är i dag, då endast några få specialgrupper kommer in (förutom på öppna portars dag, red. anm.). Hon efterlyser en vidare utveckling, men konstaterar att det tydligt framgår att Åbo universitet inte önskar flera besökare (Hoffström 2011).

3.3.3 Besökarstatistik för Sjalö

Med hjälp av den statistik som finns tillhanda sedan trafiken på Lilla Ringvägen inleddes år 2003 gällande det totala antalet resenärer och besökarstatistiken från Museikyrkan på Sjalö, kan det konstateras att kyrkans besökarantal korrelerar någorlunda med passagerarstatistiken från fartygen.

Figur 10. Antalet resenärer på fartygen M/S Linta och M/S Östern åren 2003–2011 samt antalet besökare⁸ i Museikyrkan på Sjalö (Fagerroos 2011, Vuorinen 2011).

Ett tydligt trendbrott sker dock åren 2007–2009 (se fig. 10). Under 2007 märks det trots en minskning på nästan 2 000 passagerare på Linta en liten ökning i kyrkans besökarantal. År 2008 är till dags dato kyrkans livligaste år, medan det samtidigt är ett av Lintas sämsta år. Kurvorna går isär år 2009, då kyrkans besökarantal rasar med över 50 procent medan passagerarmängden ökar med mera än 3 000 personer.

Nedgången i passagerarmängden år 2008 kan eventuellt förklaras med tekniska problem som dök upp under sommaren och ledde till inhiberade turer. De problemen och den efterföljande osäkerheten (och den ekonomiska recessionen som började hösten 2008) kan däremot ligga bakom de minskade besökmängderna i kyrkan under 2009.

Från och med 2009 har kurvorna igen gemensamt rört sig i samma riktning.

⁸ I sammanhanget bör noteras att antalet besökare i kyrkan ingalunda korrelerar med den totala besökmängden på Sjalö, eftersom alla inte besöker kyrkan till exempel på grund av bristande intresse, motvillighet att betala inträdesavgift eller att kyrkan varit stängd under besöket. Alla gäster vid forskningsinstitutet besöker inte kyrkan. Kyrkans besökarantal aningen mer än dubbelt upp lär ge en mer korrekt siffra över det totala antalet turister på ön.

Utfärdsbåten M/S Autere inledde sin regelbundna trafik till Själö i mindre skala (endast under juli månad) redan år 2010 och fortsatte sommaren 2011 med Själö som en anhalt på vägen. Enligt företagaren och kaptenen Janne Lehto hade man under sommarsäsongen 2011 (1.7–14.8) sammanlagt ungefär 1 500 passagerare med ett snitt på 17 passagerare per riktning på rutten från (S:t Karins) Pargas till Nagu och tillbaka. Av sina samtliga passagerare uppskattar han att omkring 25–30 % (ca 400 pers.) åkt till och från Själö (personlig kommunikation med J. Lehto 13.10.2011).

Företaget Finlands Skärgårdsbokning Ab som också har hand om turistinformationen i Nagu, har sedan 2004 arrangerat guidade rundturer för både grupper och enskilda resenärer till Själö (Hoffström 2011).

Pirjo Hoffström på Finlands Skärgårdsbokning berättar att antalet besökare som deltagit i deras guidningar under sommarsäsongen 2011 uppgår till sammanlagt 591 personer. Av dessa har 98 varit enskilda resenärer medan 493 deltagit i någon form av förbokad gruppresan (Hoffström 2011).

Dessa resenärer finns redan upptagna i statistiken för såväl Linta/Östern som museikyrkan.

Någon övernattningsmöjlighet i land på Själö för allmänheten finns inte, eftersom tältning är förbjudet på ön och ingen privatperson i dagsläget erbjuder inkvartering. Antalet övernattande gäster (se s. 18) hos Skärgårdshavets forskningsinstitut rör sig kring 3 000–4 000 personer per år.

4. Undersökningsmetod och genomförande

Företag och organisationer använder sig ofta av marknadsundersökningar för att samla information som senare kan fungera som beslutsunderlag. Dessutom kan man använda en marknadsundersökning som ett diagnostiskt instrument för att mäta vad man har gjort bra och vad man har gjort mindre bra. Marknadsundersökningar används också ofta för att förstå marknaden och dess aktörer (Christensen m.fl. 2001, s. 9–10).

En marknadsundersökning kan studera många olika egenskaper hos aktörerna, oftast kunderna. De vanligaste är demografiska och socioekonomiska

karaktäristika: förväntningar, medvetenhet, kunskap, attityder, motivation, intentioner, personlighetskaraktäristika och beteende (Christensen m.fl. 2001, s. 14–18).

En undersökning kan bygga antingen på primärdata eller sekundärdata. I mitt fall utnyttjas bägge formerna (primärdata i den egna undersökningen, sekundärdata bland annat i redogörelsen för besökarstatistiken på Själö). Sekundärdata är data som har samlats in tidigare och sammanställts i ett annat sammanhang än den aktuella undersökningen. Sekundärdata kan till exempel bestå av tidskrifter, tidningar, statistik etc. (Christensen m.fl. 2001, s. 86–96).

I de flesta fallen kräver dock en marknadsundersökning mer information än den som redan finns tillgänglig. De specifika frågor man själv vill ställa har inte ännu besvarats, vilket betyder att man måste samla in ny information. Detta kan göras exempelvis med hjälp av enkäter, intervjuer, observationsstudier och experiment (Christensen m.fl. 2001, s. 102–104).

Sekundärdatan i mitt fall består även av en tidigare undersökning som genomförts på Själö med naturen och naturturismen som utgångspunkt, facklitteratur inom området samt en mängd tidningsurklipp.

4.1 Enkät

En enkät är en skriftlig sammanställning av öppna och slutna frågor som respondenten fyller i. Enkäter kan delas in i självadministrerade (fylls i av respondenten) och intervjuadministrerade (fylls i av en intervjuare) (Christensen m.fl. 2001, s. 136).

Mitt val föll på en variant av postenkäten, eftersom det hade varit omöjligt för mig att personligen närvara under hela den tidsperiod som frågeformulären var aktiva (1.6–21.8). Enkäterna fanns tillhanda i allmänna utrymmen på fartygen samt vid kiosken tillsammans med en svarslåda där respondenterna kunde återlämna den ifyllda enkäten.

Personalen ombord på fartygen M/S Linta, M/S Östern och M/S Autere samt personalen vid sommarkiosken på Själö hjälpte till med att marknadsföra enkäten till sina kunder och förklara eventuella oklarheter.

Postenkätens fördelar är en låg kostnad per respondent, möjligheten att visa bilder, avsaknaden av intervjuareffekt, att den är bra vid känsliga frågor, man kan ställa flera frågor än vid övriga insamlingstekniker, respondenten kan besvara

enkäten då hon har tid att göra det samt att respondenten hålls anonym. Nackdelar är att den är tidskrävande, svarsfrekvensen blir låg, man har ingen kontroll över intervjusituationen, möjligheterna att förklara oklarheter är minimal, respondenten kan se samtliga frågor i enkäten (och påverkas av dem) samt att man inte har möjlighet att följa upp frågor (Christensen m.fl. 2001, s. 138–139).

Enkätens omfattning (fyra sidor) motiveras med att färjturen från Nagu Kyrkbacken eller Hanka i Rimito till Sjalö räcker mellan 25–35 minuter (Archipelago Lines 2011).

M/S Autere trafikerade från början av juli till den 14 augusti 2011 rutten (S:t Karins [1–14.7] –) Pargas – Sattmark – Airisto – Nagu – Sjalö – Nagu – Airisto – Sattmark – Pargas (– S:t Karins [1–14.7]), där fartyget startar från S:t Karins kl. 8.30 på morgonen och är tillbaka kl. 19.30 på kvällen. Det finns med andra ord gott om tid att fylla i enkäten på fyra sidor i och med att man spenderar åtminstone sammanlagt en timme i båt för att komma till och från Sjalö (JaLe-TRIMMI 2011).

Det har också varit möjligt att på respondentens egen bekostnad returnera enkäten till mig per post i efterhand, en möjlighet som sammanlagt fyra respondenter utnyttjade.

För att motivera respondenterna har tre tygkassar med Sjalö-motiv lottats ut bland dem som lämnat sina kontaktuppgifter. Det har på enkäterna tydligt meddelats att kontaktuppgifterna inte används i något annat syfte än för utlottningen (*se bilaga 1a–1c*).

4.2 Urval

En marknadsundersökning kan naturligtvis riktas till hela målpopulationen, dvs. man kan genomföra en så kallad totalundersökning, men det är för det mesta alltför kostsamt och tidskrävande. Därför gör man oftast ett urval, antingen ett sannolikhetsurval eller ett icke-sannolikhetsurval (Christensen m.fl. 2001, s. 109). Jag har valt ett icke-sannolikhetsurval, eftersom jag önskat få svar av personer som känner till Sjalö och utbudet på ön tillräckligt väl för att ha en åsikt gällande

det. Mitt urval blir därmed ett slags självurval⁹ av besökare på ön, ett antal som i sig är omöjligt att mäta exakt då man kan ta sig till ön antingen med avgiftsbelagd trafik (förbindelsefartyg och utfärdsbåt, under sommaren 2011 uppskattningsvis ca 10 000 besökare¹⁰) eller med egen båt. Någon statistik över besökare med egen båt finns inte att tillgå.

Jag har i samråd med rederierna som trafikerar till Själö placerat ut frågelådor och enkäter på bästa möjliga ställe ombord på förbindelsefartygen. För att nå de besökare som kommer till ön med egen båt har en frågelåda samt enkäter placerats ut vid sommarkiosken på ön. Det är endast gästbryggan alldeles invid kiosken som är öppen för allmänheten, alla andra bryggor på ön är privata. Därmed torde en tillräckligt representativ del av besökarna åtminstone stöta på enkäten i något skede.

4.3 Frågekonstruktion

Det är viktigt att enbart ställa sådana frågor som är relevanta för syftet, eftersom frågeformuläret på så vis hålls kort och sannolikheten att få flera svar ökar. Vid formuleringen av frågorna bör man undvika svåra ord och tvetydiga formuleringar såsom ibland och ofta (Christensen m.fl. 2001, s. 147).

Av de 15 frågor som behandlas i detta arbete är alla förutom en (fråga 12) slutna frågor. Fem av frågorna (1a, 1c, 1d, 2, 4) är konstruerade med nominalskalan¹¹ som utgångspunkt. Ordinalskalan¹² används i fråga 10.

Frågeformuläret har sammanlagt fem dikotomiska¹³ frågor (3a, 7, 8a, 8b, 11), två frågor med flervalsmöjlighet (3b, 3c) samt en fråga där man skall rangordna olika alternativ (9).

Frågorna har i mån av möjlighet grupperats i så kallade frågeblock enligt de variabler de behandlar. Däremellan ses även enskilda frågor.

⁹ Respondenten tar själv initiativ till deltagandet som utannonserats med en reklamskylt på svarslådan samt i vissa fall av personalen i närheten av svarslådan.

¹⁰ Siffran är en grov uppskattning baserat på passagerarantalet på M/S Linta/Östern, M/S Autere samt antalet besökare i museikyran på Själö (se s. 22–23).

¹¹ Mätvärdena utgör uttömmande och uteslutande klasser eller egenskaper i vilka undersökningsobjektet kan placeras (kön, ålder etc.) (Christensen m.fl. 2001, s. 153–154).

¹² Mätvärdena bildar en naturlig ordningsföljd, men avstånden mellan värdena är okända. Ett exempel är att respondenten får svara i vilken utsträckning hon instämmer i ett påstående (Christensen m.fl. 2001, s. 154–155).

¹³ En fråga som endast har två svarsalternativ, t.ex. ja/nej (Christensen m.fl. 2011, s. 156).

I frågeblock 1 samlas demografiska bakgrundsdata in, efter det följer fråga 2 som redogör för hur respondenten tagit sig till Själö. I frågeblock 3 behandlas informationssökningen, medan fråga 4 redogör för motivet bakom resan till Själö. Frågeblocken 5 och 6 behandlar Pro Seili-Själö -föreningens sommarkiosk. Det faktum att jag i mitt formulär valt att inkludera frågor som inte ens tas upp i detta examensarbete (frågeblock 5 och 6), motiverar jag med att de finns där på grund av uppdragsgivarens önskemål. Fråga 7 står som enskild fråga, eftersom den delvis är en utslagsgivande fråga med tanke på kundtillfredsställelsen. Frågeblock 8 fokuserar på respondenternas intresse för det forskningsarbete som utförs på ön. Fråga 9 behandlar den planerade turistbroschyren medan fråga 10 tangerar de flesta av de tidigare nämnda frågeställningarna utgående från respondenternas åsikter. Flera av påståendena i fråga 10 är inkluderade endast i enlighet med uppdragsgivarens önskemål och behandlas inte i detta arbete, det samma gäller fråga 11.

Fråga 12 är en öppen fråga där respondenterna har erbjudits möjligheten att ”skriva av sig” och fritt kommentera enkäten, frågorna samt själv ställa frågor eller lämna fri feedback.

Planeringen av frågorna genomfördes i samråd med uppdragsgivaren och det slutliga frågeformuläret godkändes i samband med föreningen Pro Seili-Själö ry:s styrelsemöte i maj 2011.

5. Resultat

I följande del av examensarbetet redogör jag för enkätresultaten. Sammanlagt fick jag 241 svar, varav tre kasserades som oseriösa. Sammanlagt har 238 respondenters svar beaktats i resultatet. I övrigt har ett litet internt bortfall kunnat skönjas, en del av respondenterna har inte bemödat sig att svara på samtliga frågor. En tänkbar orsak är enkätens omfattning på fyra sidor. Trots det interna bortfallet har jag valt att beakta samtliga seriöst ifyllda enkäter i resultatanalysen. I samtliga tabeller och figurer anges antalet respondenter som svarat på den aktuella frågan med ”n”. På så vis illustreras samtidigt det interna bortfallet i undersökningens olika skeden.

Nästan två tredjedelar av respondenterna (66,2 %) i enkäten under sommaren 2011 nämner öns historia som den huvudsakliga orsaken till att de valt att besöka Själö (se s. 35).

Med andra ord är det i allra högsta grad kulturarvet som är det huvudsakliga lockbetet på Själö. Åtminstone sex av tio besökare kommer till ön lockade av historiska aspekter. Däremot lämnade tre av tio besökare (69 stycken av 238) negativ feedback i enkäten (se s. 40–41). Saker och ting kunde göras bättre.

5.1 Presentation av resultaten

De flesta frågor och svar har jag valt att presentera enskilt eller som grupper, men jag har också tagit fram några korstabeller för att illustrera samband mellan vissa faktorer.

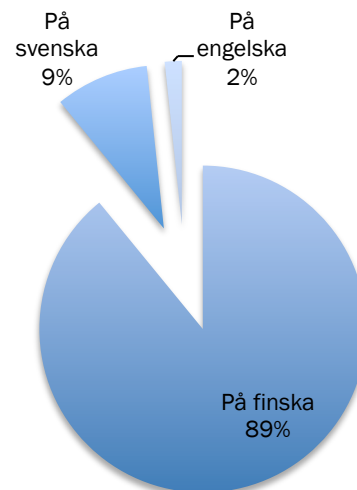
5.1.1 Demografiska bakgrundsfakta

Urvalet i undersökningen består till största delen av finländare, endast sju av respondenterna var utlänningar. Största delen av respondenterna kom från närbelägna Åbo med omnejd. Räknar man ihop Åbotrakten, Väståboland och övriga Egentliga Finland når man sammanlagt 105 respondenter, vilket motsvarar 45,7 % av dem som svarat. Som region var huvudstadsregionen den näst vanligaste med 52 respondenter. Dessa regioner utgör tillsammans över två tredjedelar av hela samplet, vilket ter sig logiskt med tanke på både befolkningsfördelningen i landet och Själös geografiska läge. Intressant nog lockar ön besökare också längre ifrån, vilket illustreras av fyra respondenter från Lappland (se tabell 1).

Tabell 1. Den geografiska fördelningen bland respondenterna.

Finland	230	Utlandet	7
Åbotrakten ¹⁴	88	Holland	2
Huvudstadsregionen ¹⁵	52	Danmark	1
Övriga Nyland	15	Norge	1
Birkaland	14	Sverige	1
Väståboland	12	Tyskland	1
Egentliga Tavastland	10	Ungern	1
Satakunta	10		
Mellersta Finland	5		
Övriga Egentliga Finland	5		
Lappland	4		
Kymmenedalen	2		
Södra Savolax	2		
Österbotten	2		
Östra Finland	2		
Norra Karelen	1		
Norra Savolax	1		
Norra Österbotten	1		
Päijänne-Tavastland	1		
Södra Karelen	1		
Tavastland	1		
Åland	1		

n=237

n=238

Figur 11. Valet av svarsspråk hos respondenterna.

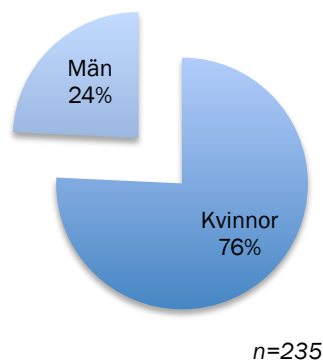
Enkäten fanns tillhanda på tre språk: finska, svenska och engelska. I efterhand kunde konstateras att andelen svenskspråkiga respondenter hade överskattats väldeligen, eftersom jag sammanlagt hade kopierat upp svarsblanketter i proportionen 250-150-30. Totalt lämnades 22 svenskspråkiga enkäter in, jämfört med 212 finskspråkiga och fyra på engelska (se fig. 11). Dessutom var tre av de engelskspråkiga blanketterna ifyllda av personer bosatta i Finland, vilket kan ha berott på att de finskspråkiga blanketterna tillfälligt tog slut vid en av utdelningspunkterna. Det kan också ha lett till en lägre svarsfrekvens under de två dagar de finskspråkiga blanketterna var slut.

Rent procentuellt är de svenskspråkiga blanketterna dock överrepresenterade i jämförelse med den allmänna språkfördelningen i vårt land, men å andra sidan är regionen där Själo ligger starkt svenskspråkig.

¹⁴ Åbo, S:t Karins, Lundo, Masku, Mynämäki, Nådendal, Nousis, Pemar, Reso, Rusko, Sagu.

¹⁵ Helsingfors, Esbo, Grankulla, Vanda.

Köns- och åldersfördelningen illustreras i korthet i fig. 12 samt tabell 2, främst för att jämföra med resultaten från en tidigare turistiskt inriktad undersökning (med andra utgångspunkter) som utförts på Sjalö (se s. 41–42). Segmenten i tabell 3 över åldersfördelningen är valda utgående från den tidigare undersökningens motsvarande (Hara 2006, bilaga 1).

Tabell 2. Köns- och åldersfördelningen samt medelålder.

	Kvinnor	Män	Totalt
Antal	178	57	238 ¹⁶
Ej angett ålder	15	4	19
Medelålder	40,5	45,6	41,3

median=43, n=238

Figur 12. Könsfördelningen i procent.

Tabell 3. Respondenternas åldersfördelning enligt segment.

Ålder	<18	18-25	26-35	36-45	46-55	56-65	>65
Antal	18	26	43	32	54	34	12

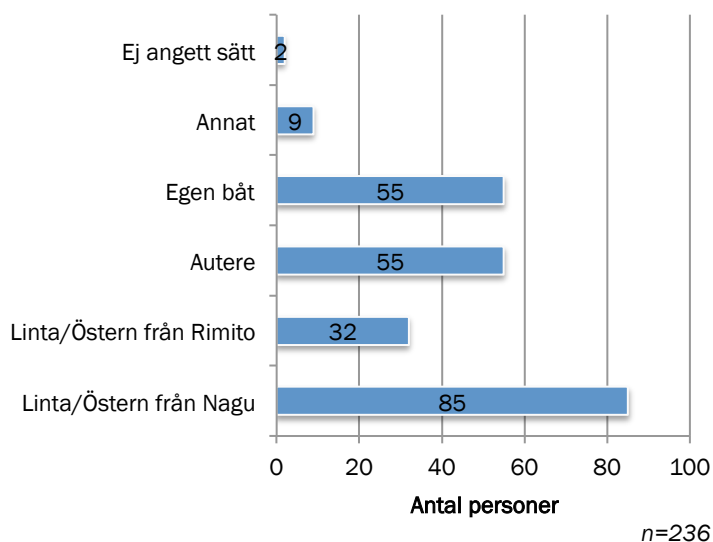
n=219

¹⁶ 238 är den totala mängden respondenter, tre har inte angett kön.

5.1.2 Transport

Största delen av respondenterna hade kommit till Själö med förbindelsefartygen M/S Linta eller M/S Östern (som ersatte Linta i juli 2011) från antingen Nagu eller Rimito (117 st.) medan 55 stycken kom med utfärdsbåten M/S Autere och lika många med egen båt. Detta framgår ur fig. 13.

Av dem som svarat "Annat" torde i praktiken sammanlagt fem stycken ("med segelbåt" och "med vännernas båt") kategoriseras under "Egen båt" medan den ena personen som svarat "med bil från Nagu" antagligen har kommit med Linta/Östern, eftersom det är det enda fartyget som trafikerar till ön som tar bilar ombord.

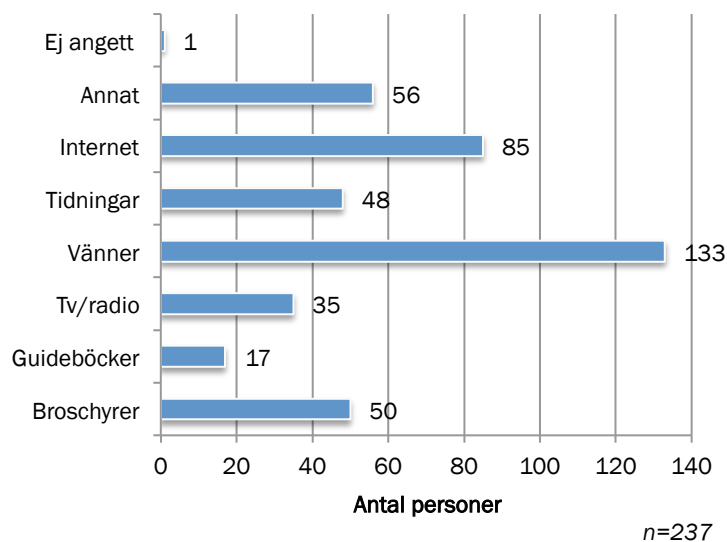
Figur 13. Hur har respondenterna tagit sig till Själö?

5.1.3 Informationssökning

I frågeblock 3 utreds hur respondenterna skaffat sig information om Själö. Av de 237 respondenter som angett ifall de besökt ön tidigare eller inte, hade en dryg tredjedel (84 st.) varit på Själö förr, medan majoriteten (153 st.) besökte ön för första gången.

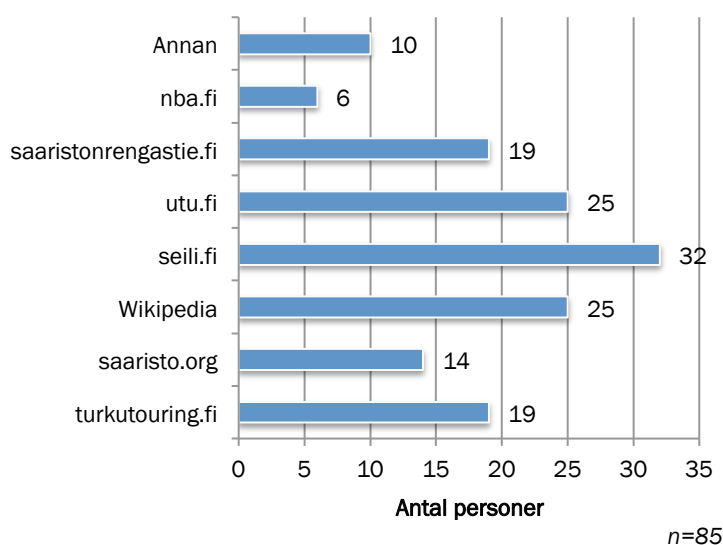
Då man granskar varifrån besökarna fått sin information om Själö, märks det tydligt att det åtminstone inte är tack vare effektiv marknadsföring (*se fig. 14*). Den huvudsakliga informationskällan är tips från vänner och släktingar (133 st.). Drygt hälften (123 st.) hade fått information från åtminstone två olika källor, ungefär var femte person (44 st.) hade angett åtminstone tre källor. En respondent hade kryssat för samtliga sju alternativ.

Bland dem som angett "annat" återfinns som de mest frekvent återkommande grupperna skola/studier (11 st.), allmänbildning/gammal information (10) samt historieböcker (10). Tre respondenter har nämnt Jenni Vartiainens skiva *Seili* som en källa. Samtliga övriga svar redogörs för i bilaga 3.

Figur 14. Var har respondenterna hittat sin Själöinformation?

Som en följdfråga fick de respondenter (85 st.) som använt sig av internet i informationssökningen ange vilka webbplatser de besökt. Här visade det sig att Pro Seili-Själö ry:s webbplats <http://www.proseili.fi> eller <http://www.seili.fi> (bägge URL leder till samma innehåll) var vanligast (32 st.), tätt följd av Skärgårdshavets forskningsinstituts sidor <http://seili.utu.fi> och Wikipedia med 25 st. var (se fig. 15). Av respondenterna hade klart över hälften (45 st.) sökt information från åtminstone två olika webbplatser.

Figur 15. Vilka webbplatser har respondenterna hittat sin Själöinformation från?¹⁷

¹⁷ Webbplatsen <http://www.nba.fi> är Museiverkets webbplats.

5.1.4 Själös dragningskrafter

Av någon anledning har fråga 4 visat sig svår för respondenterna att fylla i enligt anvisningen. Det påpekas klart och tydligt direkt efter frågan att man på denna punkt endast skall kryssa för ett alternativ, det som är den viktigaste orsaken till att man valt att komma till Själö. Trots det har inte mindre än 27 respondenter angett flera än ett alternativ; 20 av dem har kryssat för två alternativ medan fyra har kryssat för tre eller flera. Sju respondenter har inte angett något svar alls på frågan.

Öns historia visade sig klart mest populär. Därför har jag för att få ett tillfredsställande resultat valt att gällande denna fråga kassera samtliga svar där två eller flera alternativ angetts.

På detta vis får jag fram resultatet att nästan exakt två tredjedelar av besökarna på Själö har kommit till ön lockade huvudsakligen av den historiska biten (*se tabell 4*). Under kategorin annat sorterar bland annat sommarkiosken, konserter och utbildning.

Avvikelsen mellan antalet kvinnor samt män och den totala mängden beror på att tre respondenter inte angett kön.

Tabell 4. Huvudsaklig orsak för besöket på Själö.

Lockbete	Kvinnor	Män	Totalt
Öns historia	110	23	135
Naturen	12	4	16
Öns läge	8	11	20
Annat ¹⁸	23	10	33

n=204

¹⁸ De övriga orsakerna redogörs för i bilaga 3.

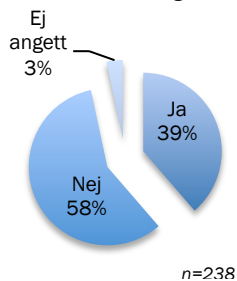
5.1.5 Skärgårdshavets forskningsinstitut

För att ta reda på respondenternas förhandskunskaper om samt intresse för Skärgårdshavets forskningsinstitut och verksamheten där, ställde jag tre dikotomiska ja/nej-frågor.

Endast fyra av tio respondenter kände på förhand till att man inte fritt får bekanta sig med Skärgårdshavets forskningsinstituts utrymmen (*se fig. 16*), vilket med stor sannolikhet är en av orsakerna bakom det missnöje som behandlas i följande kapitel.

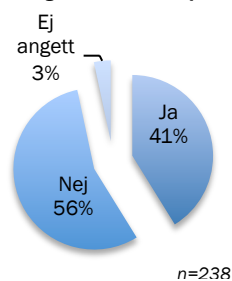
Aningen färre kände till hurudan forskning som bedrivs på Sjölo (*se fig. 17*) medan endast en fjärdedel av respondenterna medgav sig ointresserade av att veta mera om forskningen som pågår (*se fig. 18*). Andelen respondenter som inte svarat på den tredje frågan är förhållandevis högt (27 st.), vilket antagligen förklaras med att den frågan fanns på följande sida. Det verkar som att vissa respondenter inte uppfattat att enkäten varit dubbelsidig, utan endast fyllt i två av fyra sidor.

Känner du till hurudan forskning som bedrivs av forskningsanstalten?

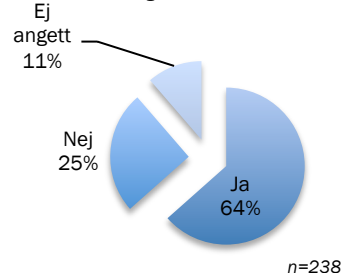
Figur 16. Tillgänglighet.

Vet du om att man inte får gå in i forskningsanstaltens utrymmen?

Figur 17. Forskningens art.

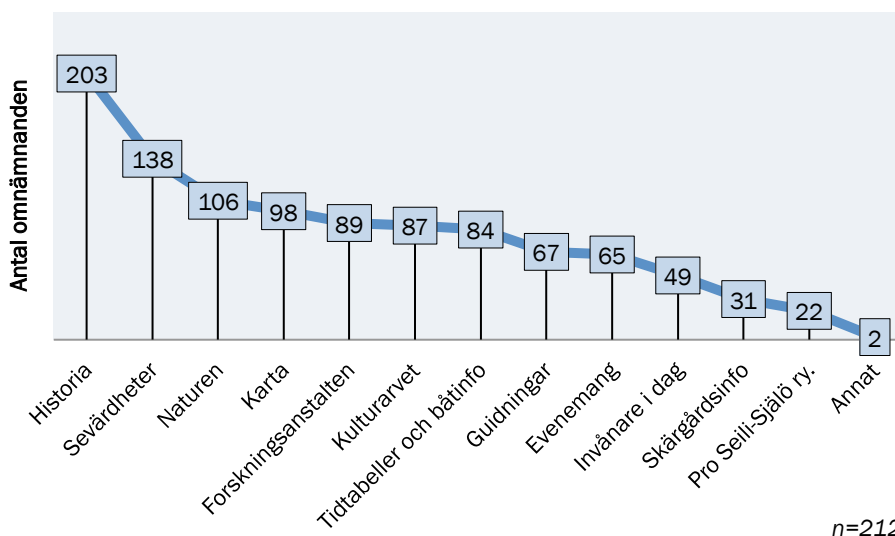
Vill du veta mera om forskningsarbetet som utförs?

Figur 18. Intresse för forskningen.

5.1.6 Turistbroschyr

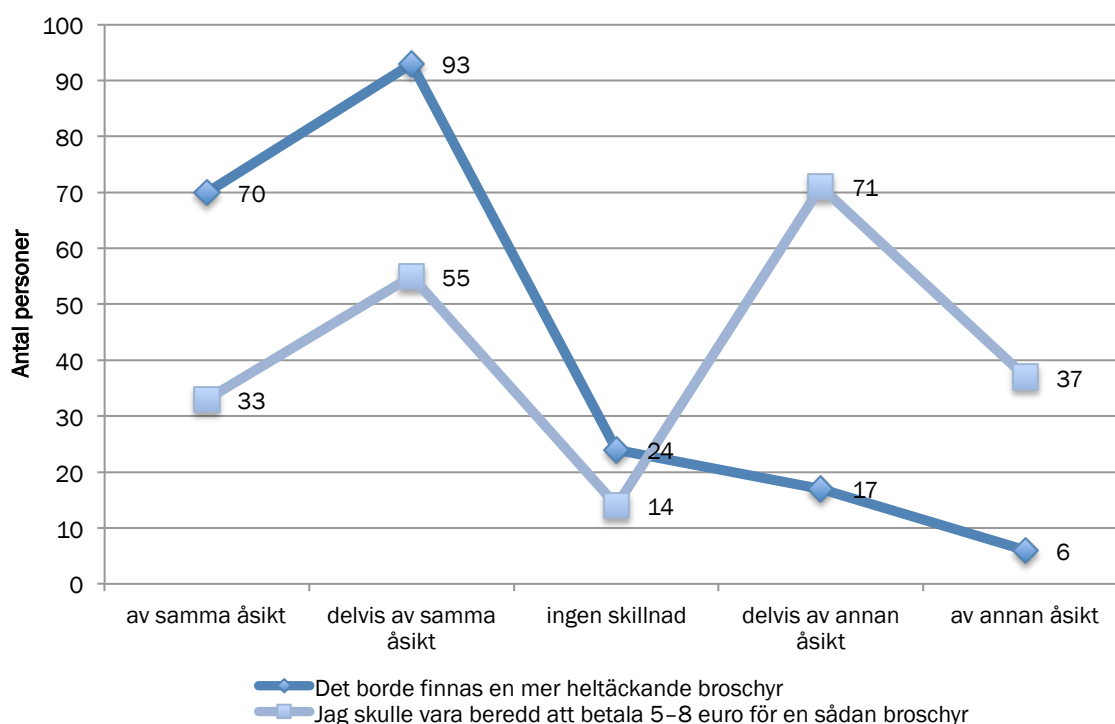
Fråga 9, där respondenterna ombads rangordna de fem ämnesområden de helst skulle läsa om i en broschyr, vållade likaså vissa svårigheter. Många respondenter har fyllt i även denna fråga bristfälligt eller felaktigt. Istället för att rangordna fem av de 13 alternativen, har man till exempel endast kryssat för fem stycken alternativ utan att rangordna dem. Alternativt har man endast rangordnat tre – eller i vissa fall samtliga 13. Av den orsaken har jag inte fäst särskilt stor vikt vid denna fråga, utan endast antecknat varje förekomst av ett visst ämnesområde för att kunna sammanställa en lista som åtminstone ger någon sorts fingervisning gällande ämnets popularitet. Historian är klar etta, av 212 respondenter som svarat på denna fråga har så gott som alla (203) kryssat för den (*se fig. 19*).

Figur 19. Ämnen som respondenterna önskar att man behandlar i en eventuell broschyr.

I fråga 10 finns två påståenden som direkt handlar om en turistbroschyr för Själö. Det är frågan om påståenden nummer 4 och 5. Skalan är femgradig (av samma åsikt, delvis av samma åsikt, ingen skillnad, delvis av annan åsikt, av annan åsikt). Bägge påståendena har besvarats av 210 respondenter.

Påstående 4 lyder: Det borde finnas en mer täckande Själöbroschyr med tanke på turister. Påstående 5 lyder: Jag skulle vara beredd att betala 5–8 euro för en sådan broschyr. Frekvensen på de olika svarsalternativen i de två påståendena illustreras i figur 20.

Figur 20. Broschyrintresse och villighet att betala för en broschyr.

Det finns med andra ord ett tydligt intresse för en broschyr emedan 163 respondenter förhåller sig positivt till att en sådan skulle existera – men däremot är man inte villig att betala 5–8 euro för den (108 st. negativt inställda, endast 88 st. positiva). Eventuellt tycker respondenterna att priset är för högt. Det hade utan vidare varit på sin plats att fråga efter vilket pris respondenterna eventuellt hade varit beredda att betala.

5.1.7 Turistisk utveckling

I fråga 10 finns även flera påståenden där tyngdpunkten ligger på utvecklingen av turismen och förutsättningarna för den på Själö. Åsikterna ”av samma åsikt” och ”delvis av samma åsikt” har klassats som positivt inställda till påståendet, medan åsikterna ”av annan åsikt” och ”delvis av annan åsikt” har klassats som negativt inställda till påståendet. Åsikten ”ingen skillnad” har klassats som neutral och inte beaktats i resultatredovisningen.

På påståendet ”Det borde erbjudas möjlighet att övernatta på Själö i bed & breakfast-stil” har sammanlagt 210 respondenter svarat. Över hälften (131 st.) var positivt inställda medan endast 37 respondenter var av avvikande åsikt.

Av dem som var positivt inställda till bed & breakfast-inkvartering var största delen (70 st.) bosatta längre bort än i Egentliga Finland och på Åland. Sammanlagt 131 respondenter, oavsett åsikt om inkvartering, faller inom denna kategori. Av utlänningarna var två av sju positivt inställda till b&b-inkvartering.

Påståendet ”Guideskytlarna på Själö borde utvecklas” bemöttes av 205 respondenter, varav över hälften (123 st.) var av samma eller delvis samma åsikt. Endast 44 respondenter var av avvikande åsikt. Sex av tio besökare tycker med andra ord att något borde göras åt infoskytlarna. Som tidigare redogjorts (se s. 20) finns det planer på att förnya skyltningen inom de närmaste åren.

Påståendet ”Gästbryggan på Själö (vid kyrkan) borde utvecklas” bemöttes av 203 respondenter, varav nästan hälften (97 st.) höll med. Endast 27 respondenter var av avvikande åsikt, medan 79 stycken inte hade någon åsikt i frågan. Orsaken till att så många inte hade någon åsikt beror antagligen på att personerna i fråga antingen inte äger en egen båt eller inte har tillgång till en båt.

5.1.8 Missnöjda resenärer

På fråga 12 som var reserverad för respondenternas frågor, kommentarer och övrig fri feedback antecknades det flitigt. Sammanlagt 97 respondenter av 238 bemödade sig att teckna ned åtminstone någonting. Av denna feedback var 69 stycken negativa omdömen medan de övriga 28 antingen kunde klassas som positiva eller neutrala. I tabell 5 samt figur 21 redogörs för de vanligaste delområdena som omnämns i kritiken samt för hos vilket ålderssegment (i relation till det sammanlagda antalet respondenter i det ålderssegmentet) ifrågavarande missnöje är vanligast.

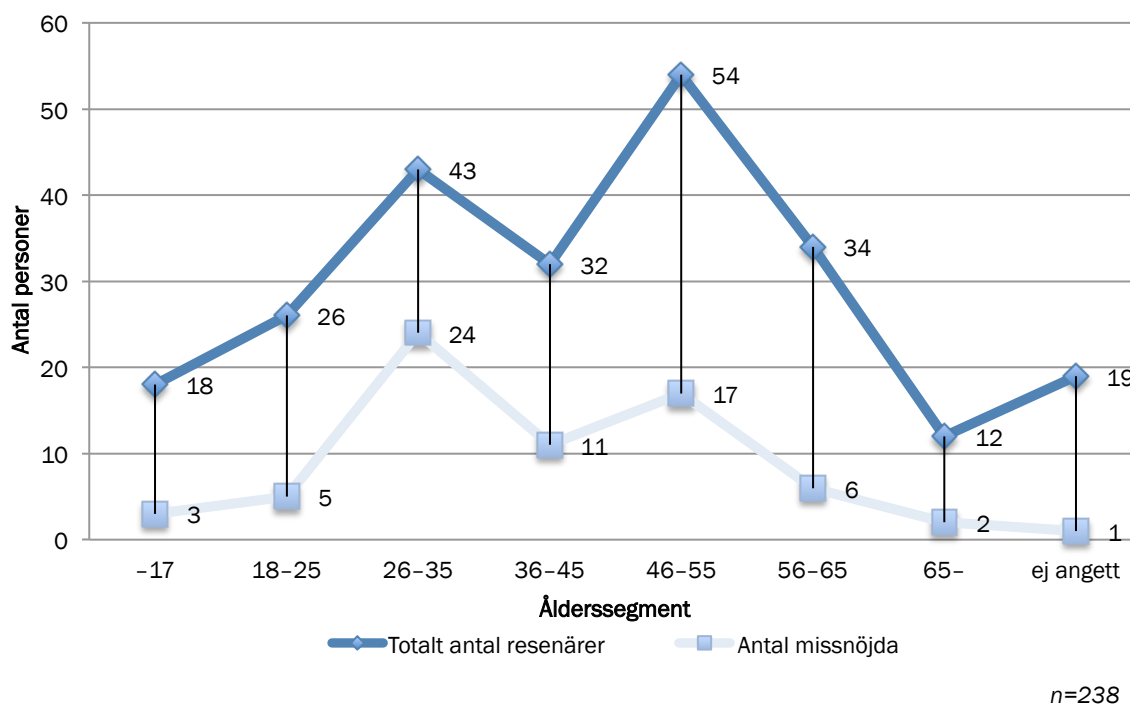
Tabell 5. Orsaker till missnöje med Sjalöbesöket.

Missnöje	Antal	Mest besvikna ålderssegment
Besviken på kyrkans öppettider/inträde	15	26–35 år (13,95 %)
Besviken på forskningsinstitutet som är stängt	22	26–35 år (18,60 %)
Gästbryggan borde utvecklas	13	36–45 år (9,38 %)
Besviken på priset på båt/guidning	11	26–35 år (9,30 %)
Förvirring p.g.a. att Linta byttes mot Östern	2	26–35 år (4,65 %)
Önskar simstrand på Sjalö	6	26–35 år (4,65 %)
Total mängd negativ feedback	69	26–35 år (55,81 %)

n=219

Åldersgruppen 26–35 år (unga vuxna) är den som är klart mest missnöjd. Över hälften (55,81 %) av besökarna i denna åldersgrupp (30 kvinnor, 13 män) har uttryckt någon form av missnöje med sitt besök på Sjalö.

Gruppen unga vuxna på 43 respondenter karakteriseras dessutom av att de oftast reser med make/maka/familjen (30 st.), att de inte varit på Sjalö tidigare (34 st.), att de inte känner till att man inte kommer in i Skärgårdshavets forskningsinstituts utrymmen (27 st.) samt av att de inte känner till hurudan forskning man bedriver där (30 st.).

Figur 21. Missnöjets korrelation till ålderssegment.

Av de 15 personer som var missnöjda med kyrkans öppettider och/eller inträdesavgiften hade två tredjedelar (10 st.) tillskansat sig information via internet. Av de 22 missnöjda beträffande det för allmänheten stängda forskningsinstitutet hade fler än två tredjedelar (15 st.) angett internet som en av sina källor för Själoinformation. Den vanligaste webbplatsen som använts hos båda kategorierna av missnöjda var Pro Seili-Själös egna webbplats, där denna information inte direkt finns tillgänglig. Detta kommer att åtgärdas.

5.2 Tidigare forskning

I och med att Skärgårdshavets forskningsinstitut ligger på Själo har det sedan 1964 genomförts mängder av forskning som relaterar till ön. För det mesta handlar det om naturforskning, men också arkeologiska kartläggningar samt humanistisk forskning har gjorts.

Ur ett turistiskt hänseende har jag endast stött på ett tidigare arbete. Natur- och ekoturismen som fenomen behandlas ingående i Siina Haras examensarbete *Seilin luontopolku ja Reaaliaikainen internetkuva kalasääsken pesältä* från 2006.

Enligt en undersökning som Hara genomfört på Själo sommaren 2006 konstaterades trots ett litet sampel (44 respondenter) som riktgivande att en

typisk Sjalöbesökare är i åldern 36–55 år och kvinnlig (70 %). Två av tre Sjalöbesökare kom till ön tillsammans med sin familj, vanligtvis anlände man till ön med förbindelsefartyg och öns historia var den viktigaste orsaken till att man valde att komma till Sjalö (Hara 2006, s. 33). Samtliga fem punkter bekräftas i min fem år senare genomförda undersökning (se tabeller 3, 4, 6 och 7 samt figur 12).

Att andelen kvinnliga respondenter på det till synes slumpmässiga urvalet kan förklaras med att kvinnorna är mer benägna att fylla i blanketten om en familj/ett par väljer att endast fylla i en enkät.

Följande två tabeller inkluderas endast för att illustrera att resultaten i denna undersökning bekräftar de resultat som tidigare noterats som riktgivande.

Tabell 6. Respondenternas resesällskap till Sjalö.

Resesällskap?	ensam	med familj	med vänner	gruppres
Antal	11	150	69	18

n=228

Tabell 7. Hur respondenterna anlände till Sjalö.

Anlänt till ön med	förbindelsefartyg	utfärdsbåt	egen båt	annat
Antal	117	55	55	9

n=236

6. Sammanfattande diskussion

Motsättningarna mellan olika resenärers bild av vad Sjalö skall och bör erbjuda dem går att skönja tydligt i de öppna kommentarer som lämnats på fråga 12. Professor Ilppo Vuorinen ponerar kring samma frågeställning då han konstaterar att man måste slå fast hurudan turism man vill stöda och utveckla. Vissa söker stillhet och lugn medan andra resenärer önskar fartfyllda aktiviteter. Man kan inte vara alla till lags (Vuorinen 2002, s. 75–76).

Bilden som målas upp i kapitel 2.1 och 2.1.1 (se s. 4–6) kan mycket väl tänkas vara något av en stereotyp Sjalöbild. Eller hur ligger det riktigt till i verkligheten?

Skall man tro den bild som målas upp till exempel av Signe Erfors som själv arbetat i köket vid sinnessjukhuset på Sjalö i över 30 års tid, där hon beskriver omständigheterna på ön som betydligt bättre än det ryktats om (Loueniva 1982, s.

7, Toivonen 2005, s. 18) eller de skildringar som återges i Ahlbeck-Rehns (2008, s. 309–315) avhandling?

Den forskningen faller dessvärre inte inom ramen för detta arbete, men kan mycket väl rekommenderas som förslag till fortsatt forskning.

I diskussioner med företagare som får sitt levebröd från aktiviteter som relaterar till Själö märks det klart att de har förhoppningar om ett aktivare grepp från Åbo universitets sida då det gäller utvecklandet av den turistiska infrastrukturen (se s. 21–22). Men frågan är om det är ändamålsenligt att göra det.

Vuorinen påpekar (se s. 20–21) att den unika miljön är en av de viktigaste orsakerna till att resenärer väljer att komma till Själö. Det unika riskerar att tappas bort om man tillåter marknadskrafterna att fritt ta över. Utgående från siffrorna som presenteras (se s. 22–24) är det nämligen knappast någon överdrift att påstå att Själö i dagsläget antagligen besöks av mellan 15 000–20 000 resenärer årligen. För att man över huvud taget skall kunna idka turism förutsätts trots allt att det existerar en viss mängd grundförutsättningar (Blom m.fl. 2009, s. 9)

Den stora, missnöjda gruppen unga vuxna (se s. 40–41) borde man antagligen blidka på något sätt? Eller är det bara att konstatera att de kanske inte heller är Själs målgrupp? Antagligen kunde dessa resenärer tänkas gilla att man tar in mera modern teknik i guidningen och informationen som presenteras på ön.

Och platser kan likväl vara tidsepoker, fenomenet med temaguidningar i syfte att efterlikna en "tidsresa" borde kanske inte heller förbli Själö främmande?

Överlag är många av besökarna besvikna över att det i vanliga fall inte är möjligt att bekanta sig med det bevarade museirummet inne i forskningsinstitutets huvudbyggnad samt att informationen om byggnadernas förflutna som erbjuds på infotavlorna är så pass ytlig.

Förutom att en broschyr behövs (men att man i utformandet av det bör beakta Skärgårdshavets forskningsinstituts kommande 50-årsfestskrift) kan man också konstatera att guidningarna i en alltför stor utsträckning ansetts vara besvikelser (se bilaga 3). Då sticker särskilt besökare som kommit till ön med M/S Autere ut. En orsak till det kan vara den förhållandevis långa båt färden som gjort att de haft gott om tid att uttrycka sig. Deras fria feedback tenderar också i övrigt vara mer

omfångsrik än övrigas. De blanketter som returnerades per post hade likaså långa utredningar på fråga 12.

Intresset för en broschyr (som kommer att förverkligas till sommaren 2012) bekräftades i undersökningen (*se s. 38, fig. 20*). Likaså kommer informationen på föreningen Pro Seili-Själö ry:s webbplats att förtydligas för att informationen om bland annat öppettider bättre skall nå fram till besökarna (*se s. 33–34*).

Källförteckning

Ahlbeck-Rehn, J. (2006). *Diagnostisering och disciplinering – medicinsk diskurs och kvinnligt vansinne på Själo hospital 1889-1944*, Åbo: Åbo Akademis förlag. 392 s. ISBN 951-765-302-6.

Archipelago Lines (2011a). *Aikataulut*. <http://www.linta.fi/aikataulut> (hämtat: 17.9.2011).

Archipelago Lines (2011b). *Etusivu*. <http://www.linta.fi> (hämtat: 16.10.2011).

BalticSeaNow.info (2011). *Osprey nest* [webbkamera]. http://www.balticseanow.info/en/Home/explore_o/webcameras_o/ospreynest.html.stx (hämtat: 17.9.2011).

Blom, T. m.fl. (2009). *Natur, kultur och miljö – Turism 2000, faktabok*. Malmö: Liber. Upplaga 3:1. *Turism 2000*. 220 s. ISBN 978-91-47-08985-7.

Christensen, L. m.fl. (2001). *Marknadsundersökning – en handbok*. Lund: Studentlitteratur. Upplaga 2:1. 357 s. ISBN 91-44-01799-5.

Contemporary Art Archipelago (2011). *Guests*. <http://www.contemporaryartarchipelago.fi/exhibition/artwork/17> (hämtat: 30.9.2011).

Ek, R. & Hultman J. (2007). Produktgörandet av platser. Ingår i: R. Ek & J. Hultman (red.), *Plats som produkt* (2007). Lund: Studentlitteratur. Upplaga 1:1. (s. 13–35). ISBN 978-91-44-04598-6.

Eklund, H. (2008). Vårt viktiga kulturarv. *Skärgård 2008* (3), 2–3.

ELY-keskus (2011). *Nauvo–Seili–Hanka (Rymättylä) - Östern*. http://www.ely-keskus.fi/fi/ELYkeskukset/varsinaissuomenely/Saaristoliikenne/Sivut/nauvo_seili_hanka_rymattyla_linta.aspx (hämtat 16.10.2011).

Eniro (2011). *Karta*. <http://www.eniro.fi/s/3FF> (hämtat: 25.9.2011).

Fagerroos, M. (2011). *Linta/Östern graafinen_2003_2011.xls* [e-post]. mikko.fagerroos@elisinet.fi (13.10.2011).

Grip Röst, Y. m.fl. (2003). *Marknadsför turism faktabok*. Malmö: Liber ekonomi. Upplaga 1:1. *Turism 2000*. 173 s. ISBN 91-47-06563-X.

Hanefors, M. & Mossberg, L. (2007). *Turisten i upplevelseindustrin*. Lund: Studentlitteratur. Upplaga 1:1. 279 s. ISBN 978-91-44-03701-1.

Hangö stads miljönämnd (2011). *Miljönämnden – protokoll 23.8.2011, § 92–94*. <http://www.hanko.fi/city/djulkaisuSE/kokous/20111992.HTM> (hämtat: 25.9.2011).

Hara, S. (2006). *Seilin luontopolku ja reaaliaikainen internet-kuva kalasääsken pesältä*. Matkailu- majoitus- ja kokouspalveluiden opinnäytetyö. Turun ammattikorkeakoulu, Palvelujen tuottamisen ja johtamisen koulutusohjelma, Turku.

Hellsten, S. (2009). *Fynd kastar nytt ljus över Själö. Åbo Underrättelser* 22.7.2009, s. 9.

Helminen, M. & Liira, A-M. (2011). *Seilin arkeologia* [Blogg]. <http://seilinarkeologia.wordpress.com> (hämtat: 17.9.2011).

Hoffström, P. (2011). *Re: Frågor gällande Själö* [e-post]. pirjo.hoffstrom@suomensaaristovaraus.fi (14.10.2011).

Hokkinen, L. (2010). *Saariston Rengastie & Pikku Rengastie*. Raisio: Abonisos. 88 s. ISBN 978-952-92-7181-8.

JaLe-TRIMMI (2011). *Aikataulu ja hinnasto*. http://www.merireitit.fi/ms_autere_-_aikataulu_parainen-nauvo.html (hämtat: 17.9.2011).

Kvinnorna på Själö (14.1.2008). M. Weurlander (red.). Svenska Yle dokumentärer/Yle arkivet. 58 min.

Lindqvist, Y. (2008). Tradition och turism på Åland – ett insamlingsprojekt om historia och nutid. Ingår i: Y. Lindqvist (red.), *Tradition och turism på Åland: att använda kulturarvet* (2008). Helsingfors: Svenska litteratursällskapet i Finland. Skrifter utgivna av Svenska litteratursällskapet i Finland, nr. 711, (s. 9–22) ISSN 0039-6842. ISBN 978-951-583-167-5.

Loueniva, E. (1982). Tänään Seilissä on hyvä olla. *Turun Sanomat* 25.9.1982, s. 7.

Metsävuori, E. (1992). *Ristiin rastiin Saaristomerta*. Turku: Turun Sanomat. 127 s. ISBN 951-9129-11-1.

Miettinen, M. (toim.) (1997). *Seilin saariston luonto – Yhteenveto kolmen vuosikymmenen tutkimuksista*. (Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja, sarja A 80). Helsinki: Oy Edita Ab. 94 s. ISSN 1235-6549. ISBN 952-446-035-1.

Museiverket (u.å.). *Själö Museikyrka*. Infoblad som delas ut i Själö museikyrka.

Nagu kammarmusikdagar (2011). *Historia*.

<http://www.nagukammarmusik.fi/2011/historia.php?lang=se> (hämtat: 19.10.2011).

Nagu ungdomsförening (2011). *De fattigas rikedom*.

http://naguuf.auf.fi/tidievene/de_fattigas_rikedom (hämtat 25.9.2011).

Nilsson, J.H. (2007). Taggråd, betong och Spreewaldgurkor. Ingår i: R. Ek & J. Hultman (red.), *Plats som produkt* (2007). Lund: Studentlitteratur. Upplaga 1:1. (s. 77–93). ISBN 978-91-44-04598-6.

Pro Seili-Själö ry. (2005a). Protokoll fört på konstituerande möte den 7 april 2005.

Pro Seili-Själö ry. (2005b). *Hankesuunnitelma*. Projektplan inlämnad till TE-centralen i juni 2005.

Pro Seili-Själö ry. (2005c). *Seili 2005. Yksityistalojen omistajat*. Förteckning.

Pro Seili-Själö ry. (2006). *Toimintakertomus 2005*. Verksamhetsberättelse, delgiven på årsmötet den 5 maj 2006.

Pro Seili-Själö ry. (2011). *Karta*. http://www.seili.fi/kartta_swe.htm (hämtat: 25.9.2011).

Riksantikvarieämbetet (2010). *Kulturarv*.

<http://www.raa.se/cms/extern/kulturarv.html> (hämtat: 25.9.2011).

Saaristomeren tutkimuslaitos (2011a). *Saaristomeren tutkimuslaitoksen esittely*. <http://www.seili.utu.fi/esittely> (hämtat: 2.10.2011).

Saaristomeren tutkimuslaitos (2011b). *Kurssitoiminta Seilissä*.

<http://www.seili.utu.fi/esittely/kurssitoiminta> (hämtat: 2.10.2011).

Saaristomeren tutkimuslaitos (2011c). *Karttoja*.

<http://www.seili.utu.fi/esittely/karttoja> (hämtat: 25.9.2011).

Saaristomeren tutkimuslaitos (2011d). *Seilin museokirkon aukioloajat ja hinnasto*. http://www.seili.utu.fi/museokirkko/aukioloajat_hinnasto (hämtat: 7.10.2011).

Siivonen, K. (2002). Kulttuuria kestävästi matkailun tarpeisiin. Ingår i: H. Nurminen (toim.), *Elämää ja elämyksiä saaristossa – näkökulmia kestäväan matkailuun*. Turku: Kirja-Aurora. (s. 37–52). ISBN 951-29-2255-X.

Statens miljöförvaltning (2011). *Värdefulla landskapsområden*. <http://www.ymparisto.fi/default.asp?node=685&lan=sv> (hämtat: 25.9.2011).

Suomen Yliopistokiinteistöt (2011). *Historia*.

<http://www.sykoy.fi/fi/yhtio/historia> (hämtat: 9.10.2011).

Survonen, M. (2007). Seili on vielä kaukana turistipydyksestä. *Turun Sanomat* 26.7.2007, s. 7.

Trost, J. (2001). *Enkätboken*. Lund: Studentlitteratur. Upplaga 2:1. 148 s. ISBN 91-44-01816-9.

Toivonen, H. (2005). Signen ja Seilin tarinat kietoutuvat yhteen. *Turun Sanomat*, 18.9.2005, s. 18.

Turku 2011 -säätio (2011). *Loisto-konserttisarja toteutetaan yhdeksän festivaalin yhteistyönä*. http://www.turku2011.fi/uutiset/loisto-konserttisarja-toteutetaan-yhdeksan-festivaalin-yhteistyona_fi (hämtat: 19.10.2011).

Turunen, S. & Achte, K. (1976). Seilin hospitaali 1619–1962. *Käytännön lääkäri* 1976 (1), 1–46.

Turun Sanomat (2011). *Östern tuli Bergenistä korvaamaan ahtaan Lintan*. <http://www.ts.fi/online/kotimaa/234003.html> (hämtat: 15.10.2011).

Turun yliopisto (u.ä.). 1. *Kirkkolaituri* [infotavla på Själo, #1 av 9].

TV-nytt: Närbild (29.8.2010). *Arkeologi på Själo* [tv-inslag]. A. Ödman (red.). Svenska Yle samhälle/Yle arkivet. 6 min.

Törnberg, U. (2003). *Morbidturister söker döden i välfärdssamhället*. <http://www.sydsvenskan.se/samtidigt/article43233/Morbidturister-soker-doden-i-valfardssamhallet.html> (hämtat: 17.9.2011).

Valtion ympäristöhallinto (2008). *Seilin saaristo*.

<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=14793&lan=fi> (hämtat: 19.10.2011).

Vartiainen, J. (2010). *Seili*. Musikalbum. Warner Music Finland. WEA 5051865893424.

Vuorinen, I. (2002). Saaristomeren ympäristökeskustelun ongelmakohtia. Ingår i: H. Nurminen (toim.), *Elämää ja elämyksiä saaristossa – näkökulmia kestävään matkailuun*. Turku: Kirja-Aurora. (s. 53–66). ISBN 951-29-2255-X.

Vuorinen, I. (2011). *Re: Kysymyksiä liittyen Seiliin* [e-post]. ilppovuo@utu.fi (12.10.2011).

World Health Organization (2010). *Leprosy Fact Sheet*.

<http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs101/en/index.html> (hämtat: 9.10.2011).

World Tourism Organization (1995). *Collection of Tourism Expenditure Statistics 1995* [pdf]. Technical manual No. 2.

<http://pub.unwto.org/WebRoot/Store/Shops/Infoshop/Products/1034/1034-1.pdf> (hämtat: 17.9.2011).

Bilagor

Bilaga 1a Enkäten på svenska.

Bilaga 1b Enkäten på finska.

Bilaga 1c Enkäten på engelska.

Bilaga 2 Pro Seili-Själö ry:s ursprungliga Själobroschyr från 2007.

Bilaga 3 Respondenternas mer utförliga svar samt öppen feedback på enkätfrågorna.

SVENSKSPRÅKIG

Själö-relaterad enkät

Enkäten utförs av turismstuderande Mikael Heinrichs vid Yrkeshögskolan Novia som en del av hans examensarbete. Enkäten genomförs i samarbete med boendeföreningen Pro Seili-Själö ry. Utgående från enkätresultaten produceras en ny turistbroschyr för Själö. Med hjälp av enkätsvaren kommer också kioskverksamheten på ön att utvecklas.

Du kan returnera enkäten till uppsamlingslådorna som finns ombord på förbindelsebåtarna som trafikerar på Själö samt vid Sommarkiosken invid kyrkbryggan på Själö. Enkäten kan också returneras senare per post (avsändaren står själv för portot) till adressen Mikael Heinrichs
Jaktvägen 5 D 26
10650 Ekenäs

Bland alla som lämnat in eller postat enkäten senast den 31.8.2011 (och angett sina kontaktuppgifter på kupongen) lottas det ut tre stycken Själö-tygkassar som tillverkats för hand på Själö.

1. Bakgrundsinformation

Jag är kvinna man Ålder _____
 skolelev/studerande i yrkeslivet/arbetslös pensionär

Jag reser ensam
 tillsammans med vänner, sammanlagt ____ pers.
 tillsammans med make/maka eller familj, sammanlagt ____ pers.
 i annan grupp, sammanlagt ____ pers.

Det är frågan om en fritidsresa arbetsresa övrig resa

Jag bor i

Västabolands stad Huvudstadsregionen** Övriga Finland, var?
 Åbotrakten* Övriga Nyland _____
 Övriga Egentliga Finland Satakunta Utomlands, var?
 landskapet Åland Birkaland _____

* Åbo, S:t Karins, Lundo, Masku, Mynämäki, Nådendal, Nousis, Pemar, Reso, Rusko, Sagu

** Helsingfors, Esbo, Grankulla, Vanda

2. Hur kom du till Själö?

Med M/S Linta eller M/S Östern från Nagu
 Med M/S Linta eller M/S Östern från Rimito
 Med M/S Autere, varifrån? _____
 Med egen båt
 På annat sätt, hur? _____

3 a. Har du besökt Själö tidigare?

Ja Nej

3 b. Varifrån har du fått information om Själö? (kryssa för alla alternativ som passar in)

Ur en turistbroschyr Ur en guidebok Tv eller radio
 Genom vänner/familj/släktingar Ur dagstidningar/tidskrifter Internet*
 Annat håll, varifrån? _____

* fyll också i fråga 3 c!

3 c. (fyll i endast om du fått information om Sjalö via internet)

Om du har fått information om Sjalö via internet, vilka sidor har du sökt information från? (kryssa för alla alternativ som passar in)

- turkutouring.fi saaristo.org Wikipedia seili.fi eller proseili.fi
 Åbo Universitet (utu.fi) saaristonrengastie.fi Museiverkets sidor
 Andra sidor, vilka? _____

4. Vilken var den huvudsakliga orsaken till att du valde att komma till Sjalö? (kryssa endast för den viktigaste orsaken)

- Öns historia (den gamla sjukhusbyggnaden, kyrkan etc.) Naturen Öns läge
 Något annat, vad? _____

5 a. Kände du till att det finns en Sommarkiosk på ön; där man bland annat kan köpa sig en kopp kaffe, förfriskningar, glass samt Sjalörelaterade produkter?

- Ja Nej

5 b. Hur skulle du klassa Sommarkioskens produktutbud jämfört med övriga liknande försäljningsställen?

- För omfattande Relativt omfattande Lämpligt Relativt begränsat För begränsat
 Vet ej Har inte besökt kiosken

5 c. Hur skulle du klassa Sommarkioskens prisnivå jämfört med övriga liknande försäljningsställen?

- Förmånlig Relativt förmånlig Lämplig Relativt dyr För dyr
 Vet ej Har inte besökt kiosken

6 a. Rangordna följande produkter i kioskens sortiment i viktighetsordning (1-5). Numrera den viktigaste produkten med siffran 1, den femte viktigaste med siffran 5. Lämna övriga onummerade.

- __ Kaffe/Te __ Bulle __ Läskedrycker __ Glass
__ Vanligt godis __ Sjalö-lakrits __ Postkort __ Egna frimärken
__ Tygkassar __ Småsalt

6 b. Vilka övriga produkter skulle du gärna se i Sommarkioskens sortiment?

7. Visste du att utomstående inte har möjlighet att besöka de tidigare sjukhusbyggnaderna på ön (som numera används av Skärgårdshavets forskningsinstitut vid Åbo Universitet) förutom under en enda dag i året då man firar öppet hus?

- Ja Nej

8 a. Känner du till vilken sorts forskning man bedriver på Sjalö och i närregionen inom ramen för Skärgårdshavets forskningsinstitut?

- Ja Nej

8 b. Skulle du vilja veta mera om Skärgårdshavets forskningsinstituts verksamhet?

Ja Nej

9. Välj fem (1–5) ämnesområden av alternativen nedan som du gärna skulle läsa mera om i en turistbroschyr som handlar om Själö. Numrera det intressantaste alternativet med siffran 1, den femte mest intressanta med siffran 5. Lämna övriga onummerade.

Öns historia Skärgårdshavets forskningsinstituts verksamhet Naturen
 Sevärdheter Bakgrundsinfo & tidtabeller för båtarna som trafikerar ön Karta
 Guidningar Föreningen Pro Seili-Själö och dess verksamhet Öns kulturarv
 Händelser på ön Allmän skärgårdsinformation Dagens Själöbor
 Något annat, vad?

10. Hur ställer du dig till följande påståenden? Kryssa för rätt ruta.

	Av samma åsikt	Delvis av samma åsikt	Ingen skillnad	Delvis av annan åsikt	Av annan åsikt
Det är lätt att ta sig till Själö tack vare regelbunden förbindelsebåtstrafik.					
Förbindelsebåtstrafiken till Själö borde vara avgiftsfri också under sommaren.					
Jag vill ha möjligast mycket information om mina resmål redan på förhand.					
Det borde finnas en mer täckande Själö-broschyr med tanke på turister.					
Jag skulle vara beredd att betala 5–8 euro för en sådan broschyr.					
Det är bra att man på ön har tydliga guideskyltar med tanke på självständiga turister.					
Det borde erbjudas möjlighet att övernatta på Själö i bed & breakfast-stil.					
Det bör finnas en kiosk/ett café på Själö.					
Jag vill gärna hämta med mig hem någon produkt där det framgår var jag varit.					
Sommarkiosken borde erbjuda trådlös internetförbindelse.					
Guideskytarna på Själö borde utvecklas.					
Gästbryggan på Själö (vid kyrkan) borde utvecklas.					
Boendeföreningen på Själös webbsidor (www.seili.fi) borde utvecklas.					

11. Tror du att du kommer att besöka Själö på nytt?

Ja Nej

SUOMENKIELINEN

Seili-aiheinen kysely

Kyselyn suorittaa opinnäytetyötään varten Yrkeshögskolan Novia-ammattikorkeakoulun matkailualan opiskelija Mikael Heinrichs. Kysely toteutetaan yhteistyössä Pro Seili-Själö ry-asukasyhdistyksen kanssa. Kyselyn pohjalta valmistetaan kesäksi 2012 uusi Seilin saaren matkailuesite sekä kehitetään saarella sijaitsevan Kesäkioskin toimintaa.

Voit palauttaa kyselyn erikseen merkittyihin laatikoihin kaikilla Seiliin liikennöivillä yhteysaluksilla sekä Seilin kirkkolaiturin läheisyydessä sijaitsevaan Kesäkioskiin. Mikäli haluat voit myös palauttaa kyselyn postitse (postimaksu maksettava itse) myöhemmin osoitteella Mikael Heinrichs
Metsästystie 5 D 26
10650 Tammisaari

Kaikkien 31.8.2011 mennessä kyselyyn vastanneiden (ja yhteystietonsa arvontalipukkeeseen jättäneiden) kesken arvotaan kolme käsityönä Seilin saarella valmistettua Seili-aiheista kangaskassia.

1. Taustatietoa

Olen nainen mies Ikäni on _____
 koululainen/opiskelija työelämässä/työtön eläkeläinen

Matkustan yksin
 ystävien kanssa, yhteensä ___ hlöä
 puolison/perheen kanssa, yhteensä ___ hlöä
 ryhmän kanssa, yhteensä ___ hlöä.

Matkan tarkoitus vapaa-ajan matka työmatka muu

Asuinpaikkani on

Länsi-Turunmaan kaupunki Pääkaupunkiseutu** Muu Suomi, mikä?
 Turun seutu* Muu Uusimaa _____
 Muu Varsinais-Suomi Satakunta Ulkomaat, mikä?
 Ahvenanmaa Pirkanmaa _____

* Turku, Kaarina, Lieto, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Paimio, Raisio, Rusko, Sauvo

** Helsinki, Espoo, Kauniainen, Vantaa

2. Miten saavuit Seiliin?

M/S Lintalla tai M/S Östernilla Nauvosta
 M/S Lintalla tai M/S Östernilla Rymättylästä
 M/S Autereella, mistä? _____
 Omalla veneellä
 Muulla tavalla, miten? _____

3 a. Oletko käynyt aikaisemmin Seilissä?

Kyllä En

3 b. Miten sait tietää Seilistä? (rastita kaikki vaihtoehdot jotka täsmäävät)

Matkailuesitteestä Opaskirjasta Televisiosta tai radiosta
 Ystäviltä/perheenjäseniltä/sukulaisilta Sanoma- tai aikakauslehdessä Internetistä*
 Muu tapa, mikä? _____ * täytä myös kohta 3 c!

3 c. (täytä vain mikäli olet hankkinut tietoa Seilistä internetin kautta)

Jos sait tietoa Seilistä internetin kautta, miltä sivustoilta olet tietoa hakenut? (rastita kaikki vaihtoehdot jotka täsmäävät)

- turkutouring.fi saaristo.org Wikipedia seili.fi tai proseili.fi
 Turun Yliopiston sivut saaristonrengastie.fi Museoviraston sivut
 Jokin muu, mikä? _____

4. Mitä houkutteli sinut tulemaan Seiliin? (rastita VAIN TÄRKEIN syy)

- Saaren historia (vanha sairaalarakennus, kirkko jne.) Luonto Saaren sijainti
 Jokin muu, mikä? _____

5 a. Tiesitkö että saarella on Kesäkioski jossa myydään muun muassa kahvia, virvokkeita, jäätelöä ja Seili-aiheisia tuotteita?

- Kyllä En

5 b. Miten luonnehtisit Kesäkioskin tuotevalikoimaa verrattuna muihin vastaaviin paikkoihin?

- Liian suuri Melko suuri Sopiva Melko suppea Liian suppea
 En osaa sanoa En ole käynyt kioskillä

5 c. Miten luonnehtisit Kesäkioskin hintatasoa verrattuna muihin vastaaviin paikkoihin?

- Edullinen Melko edullinen Sopiva Melko korkea Liian korkea
 En osaa sanoa En ole käynyt kioskillä

6 a. Aseta seuraavat tuotteet kioskin valikoimassa tärkeysjärjestykseen (1–5). Numeroi tärkein tuote numerolla 1, viidenneksi tärkein numerolla 5. Jätä muut tuotteet numeroimatta.

- ___ Kahvi/Tee ___ Pulla ___ Virvoitusjuomat ___ Jäätelö
___ Tavalliset makeiset ___ Seili-lakritsi ___ Postikortit ___ Omat postimerkit
___ Kangaskassit ___ Pikkusuolaiset

6 b. Mitä muita tuotteita toivoisit näkeväsi Kesäkioskin valikoimissa?

7. Tiesitkö että ulkopuoliset eivät pääse tutustumaan entiseen mielisairaalarakennukseen, nykyiseen Turun Yliopiston Saaristomeren tutkimuslaitoksen päärakennukseen, kuin avoimien ovien päivänä kerran vuodessa?

- Kyllä En

8 a. Tiedätkö millaista tutkimustyötä Turun Yliopiston Saaristomeren tutkimuslaitos suorittaa Seilin saarella ja sen ympäristössä?

- Kyllä En

8 b. Haluaisitko tietää enemmän Saaristomeren tutkimuslaitoksen toiminnasta?

Kyllä En

9. Valitse seuraavista aiheista viisi (1–5) aihepiiriä, joista haluaisit lukea Seilin saarta käsittelevässä matkailuesitteessä. Numeroi tärkein asia numerolla 1, vähiten tärkein numerolla 5. Jätä muut numeroimatta.

☐ Saaren historia	☐ Saaristomeren tutkimuslaitoksen toiminta	☐ Luonto
☐ Nähtävyydet	☐ Saarelle liikennöivien alusten aikataulut ja taustatiedot	☐ Kartta
☐ Opastukset	☐ Pro Seili-Själö -yhdistys ja sen toiminta	☐ Saaren kulttuuriperintö
☐ Saaren tapahtumat	☐ Yleistä tietoa saaristosta	☐ Saaren nykyasukkaat
☐ Jokin muu, mikä?		

10. Miten suhtaudut seuraaviin väittämiin? Merkitse rastilla ruutuun.

	Samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Yhdentekevää	Jokseenkin eri mieltä	Eri mieltä
Seiliin on helppo päästä yhteysaluksella joka liikennöi säännöllisesti.					
Liikennöinti Seiliin tulisi olla myös kesäaikaan maksutonta.					
Haluan tietää vierailukohteesta mahdollisimman paljon etukäteen.					
Seilistä pitäisi olla saatavilla kattavampi esite matkailijoita silmällä pitäen.					
Olisin valmis maksamaan 5–8 euroa tällaisesta esitteestä.					
On hyvä että saarella on kunnolliset opasteet omatoimisia matkailijoita varten.					
Seilissä tulisi olla mahdollisuus majoittua esimerkiksi bed & breakfast-tyyppisesti.					
Seilissä tulee olla mahdollisuus nauttia kahvilan/kioskin antimista.					
Haluan tuoda kotiin tuliaisiksi jotain josta käy ilmi vierailuni kohde.					
Kesäkioskilla tulisi olla tarjota langaton verkkoyhteys.					
Seilin saaren opasteita tulisi kehittää.					
Seilin saaren vieraslaituria tulisi kehittää.					
Seilin asukasyhdistyksen internet-sivuja (www.seili.fi) tulisi kehittää.					

11. Tuletko näillä näkymin vierailemaan saarella toistamiseen?

Kyllä En

IN ENGLISH

Seili Survey

This survey is carried out by Mikael Heinrichs as part of a Bachelors degree in Tourism at Novia Polytechnic (Turku). The survey is carried out in co-operation with local non-profit organization Pro Seili-Själö. The feedback will help in putting together a new tourist brochure for Seili. Improvements to the café on site will also be made in accordance to feedback received.

This survey can be returned to the marked boxes either on the ships (Lintä/Östern/Autere) travelling to and from Seili or at the café by the church pier on the island. The survey can also be returned by mail (sender needs to pay appropriate postage) to the following address:

Mikael Heinrichs
Jaktvägen 5 D 26
FI-10650 Ekenäs
FINLAND

By filling in your name and address on the ticket at the end of the survey and returning the survey by August 31st 2011, you have a chance to win one of three Seili-themed canvas bags, hand made on the island in question.

1. About me

I am female male Age _____
 student/trainee employed/unemployed retired

I am travelling alone
 with a group of friends, please specify how many you were in total. _____
 with my spouse and/or family, please specify how many you were in total. _____
 with another type of group, please specify how many you were in total. _____

Purpose of trip leisure work other

My place of residence is

City of Västaboland/Länsi-Turunmaa Helsinki area** Other part of Finland:
 Turku area* Other part of Uusimaa region (please specify)
 Other part of Varsinais-Suomi region Satakunta region _____
 The Åland Islands Pirkanmaa region Abroad, please specify: _____

* Turku, Kaarina, Lieto, Masku, Mynämäki, Naantali, Paimio, Raisio, Rusko, Sauvo

** Helsinki, Espoo, Kauniainen, Vantaa

2. How did You get to Seili? By M/S Linta or M/S Östern from Nagu/Nauvo
 By M/S Linta or M/S Östern from Rymättylä
 By M/S Autere from where, please specify: _____
 By own boat
 By other means, please specify: _____

3 a. Have You visited the island before?

Yes No

3 b. Where have You gathered information on Seili? (please check all that apply)

From a tourist brochure From a guidebook TV or radio
 Tips from friends/family/relatives From newspapers or magazines The Internet*
 Somewhere else, please specify: _____ * please fill out q. 3 c!

3 c. (please fill out only if you checked the 'Internet' box on the previous page)

Which sites have You visited in order to gather information on Seili? (Please check all that apply)

- turkutouring.fi saaristo.org Wikipedia seili.fi or proseili.fi
 University of Turku (utu.fi) saaristonrengastie.fi National Board of Antiquities
 Other sites, please specify: _____

4. Which was the main reason for Your trip to Seili? (Please check only one box)

- The history of the island (old sanatorium/hospital building, the church etc.) Nature
 The location of the island Other, please specify: _____

5 a. Were You aware of the Summer Café on the island where You can buy coffee, refreshments, ice cream and Seili-themed souvenirs?

- Yes No

5 b. How would You rate the Summer Café's assortment compared to other similar locations?

- Too comprehensive Quite comprehensive Just right Quite limited Too limited
 Don't know I haven't visited the café

5 c. How would You rate the Summer Café's pricing compared to other similar locations?

- Inexpensive Quite inexpensive Just right Quite expensive Too expensive
 Don't know I haven't visited the café

6 a. Please rank the following items for sale at the café in order of importance (1–5), Mark the most important item with the number 1, the fifth most important thing with the number 5. Do not rank items 6–10.

- __ Coffee/Tea __ Pastry __ Sodas & beverages __ Ice cream
__ Candy __ Seili-licquorice __ Postcards __ Own stamps
__ Canvas bags __ Salty bites (potato chips etc.)

6 b. Which other items not on offer would You like to see for sale in the café?

7. Were You aware that it is not possible to visit the old sanatorium/hospital buildings (currently used for research purposes by The Archipelago Research Institute unit at the University of Turku) except during "open house" once a year?

- Yes No

8 a. Do You know what type of research The Archipelago Research Institute is conducting on Seili and in the Seili region?

- Yes No

8 b. Would You like to know more about The Archipelago Research Institute?

Yes No

9. Please choose five (1–5) topics You would like to learn more about in a possible tourist brochure for Seili. Rank the most interesting topic with the number 1, the fifth most interesting with the number 5. Do not rank topics 6–13.

___ Seili history	___ The Archipelago Research Institute’s work	___ Nature
___ Sights	___ Information & schedules for ferries to and from Seili	___ A map
___ Guided tours	___ The work of non-profit organization Pro Seili-Själö	___ Seili cultural heritage
___ Seili events	___ General information on the archipelago region	___ People living here now
___ Something else, please specify:		

10. Where do You stand on the following statements? Please check the appropriate space.

	I agree	I partly agree	Indifferent	I partly disagree	I disagree
It is easy to get to and from Seili thanks to the scheduled ferries.					
The ferries travelling to and from Seili should be free of charge also in summer.					
I want to know as much as possible beforehand about places I visit.					
There should be a more comprehensive guidebook for Seili catering to tourists.					
I would be prepared to pay 5–8 Euros for such a guidebook.					
The signs portraying natural phenomena around the island are useful for tourists.					
There should be Bed & Breakfast accommodation on offer on Seili.					
A café of some kind is needed on the island					
I like to bring home some form of souvenir with the name of the place I’ve visited.					
The Summer Café should offer Wi-Fi Internet access.					
The signage on Seili should be developed further.					
The guest pier by the church should be developed further.					
The website of Pro Seili-Själö (www.seili.fi) should be developed further.					

11. Is it likely that You will visit Seili again at a later time?

Yes No

SEILI ~ SJÄHLÖ

Pro Seili-Själö ry

Pro Seili-Själö ry

Pro Seili-Själö r.y. on keväällä 2005 perustettu Seiliin saaren entisten ja nykyisten asukkaiden asukasyhdistys. Tarkoituksena on yhdistää saarelaisia, kehittää saarelle suuntautuvaa lisääntyntä matkailua sekä vahvistaa Seiliin liittyvän perinnetiedon vaalimista ja tallentamista.

Yhdistyksen kotisivut:

<http://www.proseili.fi>

Seilin museokirkko ja Saaristomeren tutkimuslaitos:

<http://www.utu.fi/enill/saarneri/ajankohtaista/>

Yhteysalus Linta:

<http://www.fma.fi/palvelut/saaristolikenne/>

Matkailijalle

Seilin saari sijaitsee Nauvon kunnassa Aariston selän eteläpäässä noin 30 km:n merimatkan päässä Turusta ja 6 km:n päässä Nauvon kirkonkylästä. Seili on noin 2 km pitkä ja leveimmältä kohdaltaan 1,5 km leveä. Saarella on mutama ympärivuotinen asukas ja kesäsäsukskaat mukaan lukien asukasluku on noin 30.

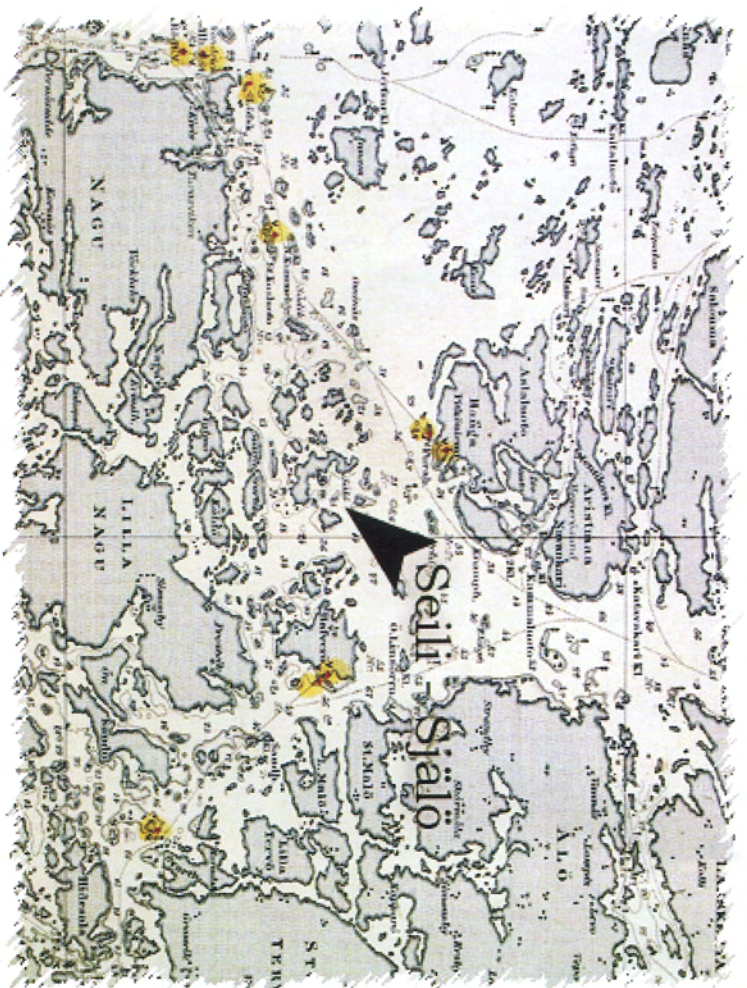
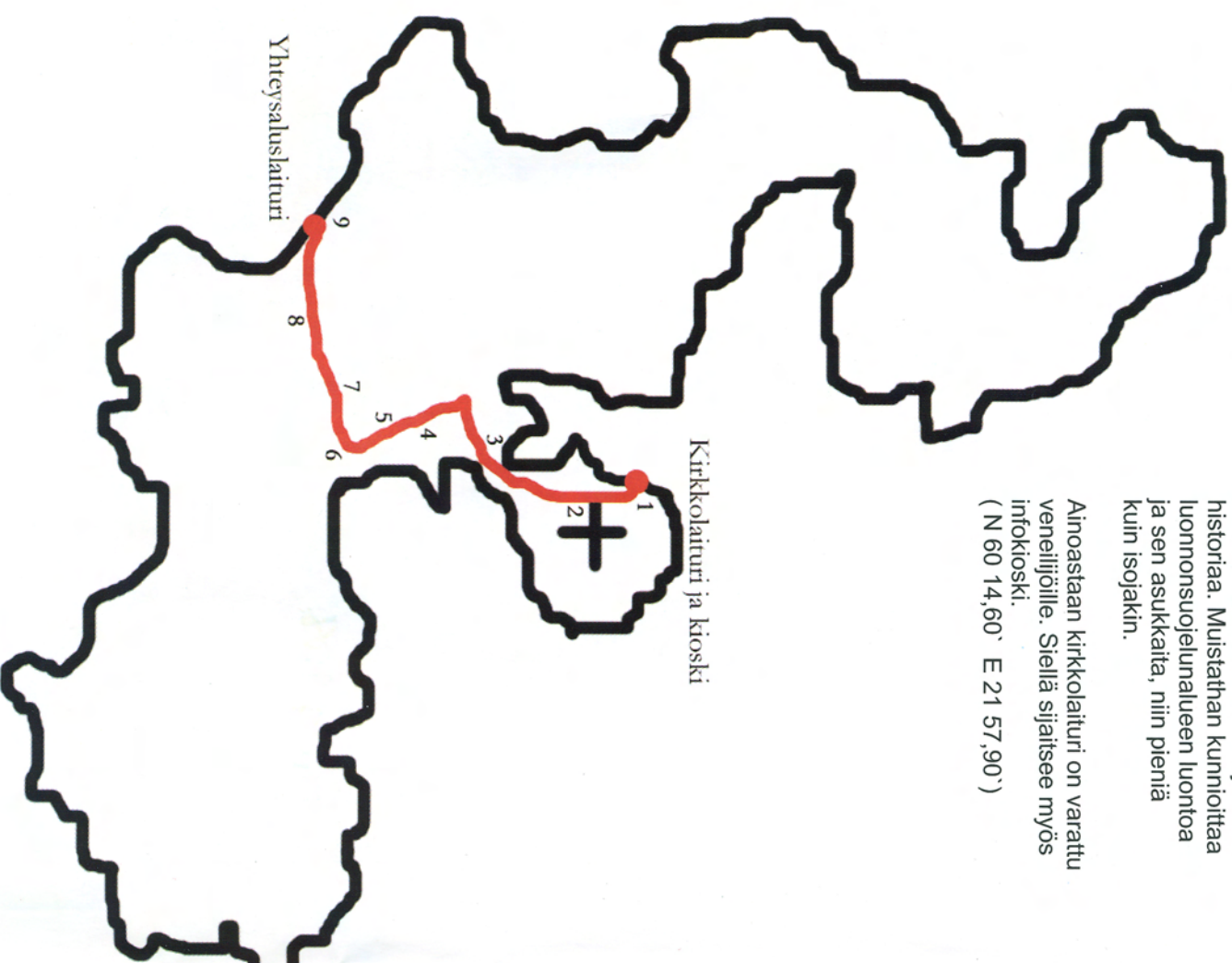
Saarella toimii Saaristomeren tutkimuslaitos, joka on Turun yliopiston erillislaitos. Kesäisin järjestettävänä avoimien ovien päivänä vierailijoilla on mahdollisuus tutustua laitoksen toimintaan.

Kirkko on saaren tunnetuin nähtävyys. Kesän ohjelmaan kuuluvat Juhannuskirkon lisäksi 2-3 jumalainpöytäpalvelusta sekä musiikkitapahtumia. Kirkkoon järjestetään tilauksesta opastettuja käyntejä.

Seilin Reittikartta

Reitin numeroidut opasteet kuvaavat saaren luontoa ja historiaa. Muistathan kunnioittaa luonnonsuojelunalueen luontoa ja sen asukkaita, niin pieniä kuin isojakin.

Ainoastaan kirkkolaituri on varattu veneilijöille. Siellä sijaitsee myös infokoski.
(N 60 14,60' E 21 57,90')

“Fyyri”,
rakennettu
1820-luvulla

Saaristomeren tutkimuslaitos

Historia

Seilissä tiedetään olleen vakituista asutusta ainakin 1500-luvulta lähtien, jolloin saarella sijaitisi maatila. Seilin historia sairaalasaarena alkaa vuodesta 1619, jolloin kuningas Kustaa II Aadolfin määräyksestä etsittiin Turun ulkopuolelta sopiva paikka spitaalipotilaiden ja mielenvikkaisten sijoittamiseksi. Seilin sairaalan potilaiden joukossa oli myös sotainvalideja ja köyhiä. Potilaiden tuli tuoda mukanaan 20 taalaria sekä laudat ruumisarkkua varten, eikä kerran saarelle tullut enää päässyt pois. Sairaant asuivat pienissä mökeissä nykyisessä kirkkoniemessä omalla saarellaan, josta on myöhemmin maankohoamisen myötä tullut osa Seilin pääsaarta. Sairaiden asuttamalla saarella sijaitisi myös vuonna 1624 sinne Turusta siirretty pieni puukirkko. Vuonna 1733 rakennettiin Seilin nykyinen puukirkko, jossa erikoisuutena on spitaalipotilaille eristetty oma osastonsa. Spitaaliset haudattiin kirkkoa ympäröivään hautausmaahan, joka on yhä käytössä. Viimeinen spitaalipotilas kuoli vuonna 1785, jonka jälkeen Seilin sairaala toimi ainostaan mielisairaana.

Seilin sairaalan alkuaikoina pääsaarella sijaitisi mm. puurakenteisia asuin- ja talousrakennuksia sekä pappila. Ensimmäiset kivirakennukset rakennettiin 1801-1803 ja uusklassista tyyliä edustava, Turun kaupunginarkkitehti P.J. Gyllichin suunnittelema päärakennus valmistui 1851. Vuodesta 1889 alkaen potilaina oli vain naisia. Mielisairaala lakkautettiin 1962 ja nykyisin sairaalan tiloissa toimii Saaristomeren tutkimuslaitos.

Luonto

Selliin saarelle on sen monisatavuotisen käytön ansiosta kehittynyt alueelle epätyypillisen runsasmuotoinen eläimistö ja kasvisto. Maisemaa luonnehtivat toisaalta saaren eteläpään lehdot pähkinäpensaineen, saarnineen ja metsälehmukseineen, toisaalta pohjoispään karut männiköt ja paljaat kallioharjanteet. Näyttävimmät kukkakasvustot löytyvät kuitenkin saaren keskosien kuivilta kedoilta ja saaren halki kulkevien maanteiden pientareilta.

Eläimistöä edustavat havumetsävyöhykkeelle tyypilliset nisäkkäät, joista suurimmat ovat: hirvi, peura, kuusipeura, supikoira, ketu, mäyrä ja rusakko. Linnusto on runsas ja saarella pesivinä tavataan mm. huuhkaja, kalasääski, palokärki, harmaapäätikka, pikkutikka ja monia muita.

Själö Museikyrka

Själös historia som sjukhusö börjar år 1619 då kung Gustav II Adolf grundade ett hospital för spetsläska på ön. Till samma ö flyttades år 1624 en liten träkyrka tillhörande St. Görans hospital i Åbo. Under Stora ofreden 1713-1721 förföll byggnaderna, också kyrkan. En ny kyrka, som fortfarande står, byggdes år 1733. Kyrkan är korsformad. Staketet mittemot altarringen skiljer åt den del av kyrkan som var ämnad för "dem som besvärats av smittosamma sjukdomar". Den sista spetsläskesjuka patienten på Själö dog år 1785. Mentalsjukhuset verkade fram till 1962, de sista 70 åren som mentalsjukhus endast för kvinnor. Nuförtiden fungerar det gamla sjukhuset som Skärgårdshavets forskningsinstitut.

The museum church of Seili

The history of Seili as a hospital island began in 1619 when King of Sweden Gustav II Adolf founded a leper hospital on the island. 1624 a small wooden church belonging to the St. George's hospital in Turku, was transferred to the island. During the war between Sweden and Russia, the so called Great Wrath (1713-1721), the buildings and the church decayed. A new church which is still standing, was built in 1733 on the same place as the old church. The church is cross-shaped. The screen opposite to the altar separates the part of the church where the "people who suffered from infectious diseases" sat. The last leper of Seili died 1785. The mental hospital was active until 1962, although the last 70 years only for women. Today the buildings are renovated for the Archipelago Research Institute.

Die Museumkirche von Seili

Die Geschichte der Insel Seili als eine Spitalinsel begann im Jahre 1619, als sich zu Beginn des 17. Jahrhunderts an der Westküste Finnlands die Lepra ausbreitete, und Gustav II Adolf, König von Schweden, ein Spital auf der Insel errichten liess. Nach kriegerischen Auseinandersetzungen zwischen Russland und Schweden in den Jahren 1713-1721 befanden sich mange Gebäude, auch die Kirche, in schlechtem Zustand. Die neue, heutige Kirche wurde 1733 an die Stelle der älteren Kapelle gebaut. Der letzte Leprakranke auf Seili starb im Jahre 1785. Die psychiatrische Anstalt existierte jedoch bis zum Jahr 1962, davon die letzten 70 Jahre als Psychiatrische Klinik für Frauen. Heute befindet sich in den ehemaligen Spital- und Wirtschaftsgebäuden das Meerforschungsinstitut der Universität Turku.

Redogörelse över öppen feedback från Själö-enkäterna

Fråga 2:

2.3 Med Autere från:

S:t Karins	13
Pargas	26
Sattmark	3
Airisto	7
Ej angett	5
Paasikivi-opisto	1
Totalt:	55

2.5 På annat sätt, hur:

Med segelbåt	1
Med vännernas båt	4
Med bil från Nagu	1
Med Strandbo Charter	2
Med M/S Janita från Åbo	1
Totalt:	9

Fråga 3:

3 b, Hur fått information om Själö,

"Annat". Populära svar:

Skolan/studier/Åbo universitet	11
Allmänbildning/gammal information	10
Historieböcker	9
Guide/turistinformation	3
Jenni Vartiainens Seili-platta	3
Bor i Nagu	2

Samtliga kommentarer:

Matkan suunnittelijalta.

Puoliso on asunut Seilillä.

Kommer från Nagu.

Seilin oppaalta, yliopiston henkilökunnalta.

Asun Nauvossa.

Kutsu retkelle sähköpostilla.

Biologian opettajalta.

Työn merkeissä.

Hamnkapten i Kumlinge.

Koulussa.

Seili on ”vanha tuttu” lapsuudestani (jo vanhemmilla kesämökki Nauvossa [Prostvik] ja isoisä ja äiti asuneet Seilissä).

M/S Linta pysähtyi satamaan. Kysyin baarin myyjältä.

Töistä.

Vanha tieto.

Yleistietoa, ajoimme veneellä ohi ja pysähdyimme.

Hoitoalan historiaa käsittelevästä kirjallisuudesta.

Tuli kuunneltua Jenni Vartiaisen Seili-albumia...

En muista, kuullut kai useammiltakin ihmisiltä tai lukenut ammoin jostain.

Jenni Vartiaisen biisi Seilistä.

Partiolaisten satamakirja.

Jenni Vartiaisen Seili-albumi herätti kiinnostuksen.

Olen tiennyt paikan jo kauan.

Olen Turun Yliopiston opiskelija & työntekijä.

Museiverket.

Yliopiston kautta, olen maantieteen opiskelija.

Pitämääni luentosarjaan ”lääketieteen historia” vuoksi tutustuin Seilin historiaan.

Kartta-kirjasta.

Via arbete (har arbetat på skuta).

Merikortista.

Koska tiesin etsiä.

Historian kirja.

En muista, käynyt ensimmäisen kerran v. 1979.

Ympäristötieteen kenttäkurssilla.

Opiskeluaikana terveydenhuolto-oppilaitokselta.

Historiasta.

Puolisolla työsuhde tutkimuslaitokseen.

Kuuluu yleissivistykseen.

Työ.

Olen myös opas, joten tietoa on tulvinut joka tuutista.

Matkailutoimisto.

Koulusta.

Kesämökkimme on naapurisaarella ja käymme Seilissä usein.

En muista, tiennyt iänkaiken.

Edellinen käynti.

Koulu.

Opiskelu.

Tarinat ovat tuttuja ja saaren historia. En muista mistä olen kuullut 1. kerran.

Seili on minulle turkulaisena ennestään tuttu.

Työn kautta (Autereen kansimies) ja yliopiston kenttäkursseilla.

Historia.

Historia.

Purjehdusopas n. 30 v. sitten.

Nauvon postista/matkailuneuvonnasta.

Historian kirjat.

Koulukirjasta n. 30 v. sitten.

Turun Yliopiston kautta, sukulaisilta tai lehdestä, ei muista mistä ekan kerran.

3 c, Övriga internetsidor:

linta.fi	1
hs.fi	1
merireitit.fi	2
mondo.fi	1
monoo.fi	1
areena.yle.fi	1
vierassatamat.fi	1
Vet ej/minns ej	2
Totalt	10

Fråga 4:

4. Orsaken till Själobesöket, "Annat".

Populära svar:

Sommarkiosken	5
Konserter	4
Sjöresan med Linta	4
Skola/utbildning	4
Byggnaderna	3

Samtliga kommentarer:

Vi ville tillsammans göra en utfärd med picknick och Själo har jag länge velat besöka.

Pieni Rengastie.

Rakennusmittaus.

Mittaustyö asiakkaalle.

Soroptimistien kesäretki, muut tulevat Lintalla.

Min frus vilja.

Itämeri-kesälukio.

Työ, työskentelen kesäkioskissa.

Tutustumismatka matkailuneuvojan työtä varten.

Olen lapsena käynyt ja halusin tulla uudelleen käymään.

Merimatka Lintalla.

Linta-lautan reitti.

Pysähdyin vain satamaan.

Sukulainen on saarella töissä.

Avoimet ovet.

Hyvät työntekijät.

Rauhallisuus; vaatimaton, ei tule öykkäriporukkaa viikonloppuna koska ei ole paljon palveluja.

Kesäkioski.

Sopivasti reitin varrella, rauhallinen sijainti.

Kirkkokonsertti.

Konsertti.

Sukulaisten suositus.

Pissahätä.

Kesäkioski.

Kesäkioski.

Konsertti.

Loma.

Äiti pakotti.

Tarjontalomalla.

Rakennukset.

Tällä kertaa Loisto-konsertti.

”Ajan tappo” eli laiva on Korppoossa telakalla – joten huvimatka.

Luokkaretki.

Saaristoristeily.

Kesäkioski.

Vaimo.

Opintoretki teini-ikäisille!

Päiväkahvi.

Saariston ja purjehduskulttuurin kauneus sekä yhteysaluksen sopiva aikataulu.

(Olimme menneet Pensariin, mutta yhteysalusvuorojen vähyys esti suunnitelmamme).

STL (*Saaristomeren tutkimuslaitos, red. anm.*).

Läpikulkumatka (valitettavasti).

Äitini on ollut saarella sotavuosina töissä karjakon apulaisena ja sisäkkönä

Holländerin taloudessa.

Se on Pienen Rengastien varrella.

Fråga 9:

Broschyrinnehåll: ”övrigt”, vad?

rankad som #3: Öppettider

rankad som #5: Sinnessjukhuset

Fråga 12:

Öppen feedback, samtliga kommentarer:

Toivoisin yhteysaluslaiturille myös kioskia ja sadekatosta.

Teimme rengasmatkaa ja lähdimme Airistolta ilman esitteitä. Kaipasimmekin lauttojen opastauluille ja matkailukarttaan kaikkien lauttojen ja lossien aikatauluja.

Minua kiinnostavat Seilin saaren matkailutilastot, kehitys. _____@_____.fi.
(e-postadressen maskerad, red. anm.)

Kohde oli todella viehättävä, mutta jos olisi ollut huono ilma, olisi tekeminen hieman vähissä. Saman päivän aikana yhteysaluksella tullessa aika täällä jää perin lyhyeksi – tai pitkäksi.

Selkeämpiä tupakointipaikkoja.

Gästhamnen, bryggan borde utvidgas, för liten. Mera bänkar och bord för att kunna äta egen vägkost.

Vieraslaiturin tulisi olla hieman suurempi, että enemmän veneitä mahtuisi.
Kahvilaan enemmän syötävä-valikoimaa.

Man föler sig mycket välkommen! Hvorfor betaler man ikke hamnavgift? Bara 10 e?

Eiköhän sieltä nettisivuilta löydy ihan tarpeeksi tietoa! Kiitos. Onnea opintoihin.

Kyllä kannatti käydä! Tulimme kun suositeltiin.

Seilissä on huonot opasteet paikkoihin. Uimarannan puute oli huonoa.

Grillausmahdollisuus ehdottomasti. Opastuskierroksia myös viikonloppuisin.
Mahdollisuus tutustua rakennuksiin sisälle olisi plussaa. Informatiivisia tauluja saisi olla enemmän, koska paikalla ei ollut opastusta. Paikan historiasta olisi lukenut jostakin tauluista mielellään. Saarta ei tarvitse/pidä turismilla pilata, mutta kun matkoja jo järjestetään odotin tietoa enemmän.

Olisin kaivannut kunnon uimarantaa näin kuumana päivänä + paremmat opasteet mihin saa mennä ja missä mitäkin on.

Minulle olisi tärkeää että mielisairaalan rakennuksiin pääsisi tutustumaan, esim. Pari huonetta siihen kuntoon kun ne olivat sairaalan lopettaessa. Tarjolle esim. Kirjallista tietoa sairaalan loppuvaiheiden hoitotyöstä.

Oli kiva kun kirkossa oli opastus ja kerrottiin kirkon ja saaren historiasta. Hieno paikka!

Hieno kaunis paikka. Saisi säilyä sellaisena. Saaren historiasta voisi laatia joku pieni esite (kirja) että kävijät voisivat ostaa muistona ja opaskirjana.

Kesäkioski oli iloinen yllätys, säilyttäkää se!

Aurinkoisena kesäpäivänä ihastuttava retkikohde. Hyvä opastus sekä suomeksi että ruotsiksi. Vahinko, että täytyy jatkaa matkaa omien aikataulujen takia näin pian.

Mycket bra att kiosken finns – bra överraskning! Munkarna var jättegoda, tack!
Intressant med infoskyltar, bevara dem!

Ihanat munkit!

Saaristomeren tutkimuslaitoksen eristäytyminen matkailijoista ihmetyttää. Tässä olisi hieno mahdollisuus kertoa laitoksen toiminnoista valmiiksi kiinnostuneelle yleisölle. En tarkoita että turistien pitäisi joka paikkaan päästä, vaan että helposti olisi saatavilla tietoa siitä mitä juuri nyt on meneillään. Voisipa tämä auttaa jopa rahoituksen saamisessa, jos ”suurella yleisöllä” olisi selvä kuva siitä, mitä täällä tehdään. Seilin sääksikamera lienee paras tiedonlevittäjä tänään.

Grillauslaavu tai vastaava voisi olla kiva. Olisi turvallinen esim. Yöpyville veneilijöille ruoanlaittoa varten.

Henkilökunta erittäin ystävällistä ja asiantuntevaa sekä on mukava tulla uudestaan, kun myyjän kasvot ovat hymyilevät ja ystävälliset. Palvelu siis kokonaisvaltaista ja asiakasta huomioivaa. Hyvää kesää!

Seilin saaren palveluja voisi kehittää saariston pyöräilijöitä silmälläpitäen. WC- ja pesumahdollisuuksia voisi parantaa.

Juu enempi tietoa historiasta ja kuvia tms. opasteisiin.

Vierasvenelaituri, makeavesipiste, peseytymismahdollisuus (sauna, suihku).

Skulle vara intressant att alltid få gå in i kyrkan. Intressant att få gå in i huvudbyggnaden (någon del utom ”öppna dörrars dag”).

Historiasta lisää, paremmat opasteet. Kirjalistoja/tietokirjojen myyntiä? Tarkempaa tietoa saaren elämästä, ihmiskohtaloista jne. Nyt historia jäi kaukaiseksi ja anonyymiksi numeroiksi.

Det kunde gärna finnas en utställning om livet på Själö i en del av det gamla sjukhuset. Och den kunde vara öppen under sommaren. Utställningen kunde behandla t.ex. mentalvårdens historia i Finland med tyngdpunkt på Själö. Kyrkan borde givetvis också vara öppen för turister. Nu kändes besöket ganska ytligt och litet som en besvikelse.

Saaren historiaa voisi tuoda elävämmäksi todellisten historiallisten henkilöiden kohtaloiden kautta. Pidän siitä, että saaren ”luonnollisuus” on säilytetty, mutta jonkinlaista tarkempaa ja elävämpää tietoa olisi mukava olla saatavilla.

Halukkaille tulisi olla tarjolla yksityiskohtaisempaa tietoa historiasta, luonnosta, nykyelämästä jne.

A very nice and peaceful island. Intriguing history. I was very disappointed because tourists couldn't enter the main hospital though. Even one part of the hospital should be open to visitors. It would be interesting to see how the patients lived and to know individual stories how they were treated. The documentary on FST was very well done (a patient-point-of-view, partially). A donation box for Pro Seili ry. would be good for the organization.

It would be great if it was possible to see something from inside the mental hospital.

Seilin opastuksista tulisi olla enemmän tietoja saatavilla, tietoa ei tuntunut löytyvän mistään. Olisi myös hyvä, jos päärakennukseen voisi päästä useammin katsomaan ja kiertelemään. WC tarvittaisiin satamaan.

Presidentin vierailu Seilissä samaan aikaan teki opastuksesta kiireellisen. Oppaan tieto jonkin verran pinnallista > enemmän tietoa esim. Väitöskirjan tekijän (Jutta Rehnin) tutkimista asioista. Satamassa voisi olla WC kävijöille.

Kirkkoon saisi olla pienempi pääsymaksu.

Saaren luonnosta ja rakennuksista pidetty hyvää huolta. Hienoa että saarella muutakin toimintaa, mahtavat puitteet kesäisin. Saaresta olisi kiva saada ostaa esite, jossa esiteltäisiin historiaa ja sen nykyistä toimintaa.

Jonkinlainen ”mielisairaalamuseo” tai näyttelytila olisi mielenkiintoinen olla vierailukohteena.

Saarella voisi olla museo-/esittelytilat jossa olisi kooste saaren historiasta, luonnosta, veden tutkimuksesta!

Suuri kiitos! Ihanan rauhallinen laituri jossa juuri tarvittavat palvelut. Kävelyreitit olisi voinut (voisi) paikan päällä merkata tarkemmin ettei vahingossa mene kenenkään pihalle. Hyvää kesää!

Grillplats nära gästbryggan skulle vara guld värd! I övrigt har hamnen trevlig atmosfär – ett bra alternativ för oss som inte är intresserade av hamnar som Kasnäs, Nagu, Stormälö utan vill ha autenticitet, närhet till naturen & lugn. Information i hamnböcker skulle säkert locka flera men hamnen verkar redan liten (många har t.ex. under dagen fått vända om).

Kirkon tulisi olla auki iltaan asti. Alueella on aivan liian paljon kieltokylttejä. Tuli aivan sellainen olo että matkailijat eivät ole tervetulleita vaikka saari on aika kuuluisa. Hautausmaata/Hautaristejä voisi hiukan kunnostaa.

Kiinnostava paikka. Hyvin harkiten lisää ”turisteille”.

Kiitos mukavasta ja rauhallisesta laituri paikasta. Laiturille voisi laittaa tietoa siitä milloin voi kiinnittyä (esim. Vesibussien aikataulut tms.). Hyvää kesää!

+ kiva paikka, hauska satama, mielenkiintoinen historia, - laituri paikkoja vähän.

Omalla veneellä vieraileville pitäisi olla laituri myös saaren toisella puolella, jos tuuli on idästä/koillisesta, nykyinen vieraslaituri on hankala; muutenkin voisi olla enemmän laituri paikkoja. Toivoisi useamman veneilijän voivat tutustua tähän hienoon kohteeseen.

Tutkimuslaitoksen pitäisi olla auki matkailijoita varten, näyttelytoimintakin olisi paikallaan. Uimapaikka olisi kiva.

Olisi ollut mielenkiintoista päästä tutustumaan tutkimuslaitoksen tiloihin, tai ainakin osaan niistä. Venesatamaan olisin toivonut esim. Kahvilaa. WC-tiloja (yleisiä) voisi saarella olla enemmän.

Enemmän istumapaikkoja eväiden syötiin. Opastetauluihin olisi mukava saada enemmän informaatiota saaren historiasta. Muihin rakennuksiin olisi myös mukava tutustua. Olisi myös hyvä, että internet-sivuilla ilmoitettaisiin että kirkkoon sisäänpääsymaksu! Piknik-alue, uima-alue ja parempi mahdollisuus omatoimiretkeilyyn.

Olisin toivonut enemmän tietoa saaren historiasta, vierailupäivämme oli sunnuntai joten opastusta ei ollut tarjolla. Saaren tapahtumista ei meillä ollut mitään tietoa, tieto voisi olla helpommin tarjolla esim. Nettisivuilla. Pro Seili -yhdistys jäi ihan hämärän peittoon. Myöskään Saaristomeren tutkimuslaitoksen toiminta ei selvinnyt

meille. Kioskilla oli ystävällinen miesmyyjä, siitä plussaa. Olisi varmasti neuvonut enemmänkin jos olisi ollut mahdollista.

Esitteessä tulee myös varoittaa punkeista. Karttaan merkittävä yksityisalueet joille ei ole suotavaa mennä! Roska-astioita voisi olla enemmän ja kenties yleisö-WC myös kirkon seutuvilla.

Olisi ollut mukavaa, jos saarella olisi ollut paremmat opasteet ja enemmän tietoa historiasta. Esim. Entisen sairaalarakennuksen historiasta ja siitä millaista oli potilaiden arki. Olisin halunnut myös päästä tutustumaan sairaalarakennuksen sisälle. Jos on olemassa kuvia, videoita historiasta, niitä olisi ollut mukava katsella. Saarella oleva kirkko oli lähes ainoa nähtävyyks ja tuntui lähes rahastukselta maksaa siitä erillinen pääsymaksu. Kesäkioskin myyjänä toiminut mies oli erittäin ystävällinen ja hänen ansiostaan ehdimme ajoissa takaisin yhteyslautalle. Aikataulut olivat siis aika vaikeaselkoisia. Saarella voisi olla penkkejä ja pöytiä (ja roskiksia) omien eväiden syömistä varten.

Jos saarella haluaisi yöpyä veneellä tai teltalla niin tätä ajatellen voisi olla grillaus/tulentekopaikka.

Nautin saaristomerellä ja tuon ja tutustutan ystäviäni veneretkillä saaristoon ja olen pyrkinyt tutustumaan aineistoon ennakkoon.

Kioski ja kirkko auki myös illalla.

”Liian” hyvä vieraslaituri saattaisi viedä saarella vielä vallitsevan rauhan.

Seilin laiturissa voisi olla polkupyöriä vuokrattavana.

Vanhaan sairaalarakennukseen pitäisi päästä tutustumaan; tietoa hoidettavien elämästä, hoidoista yms. Kirkon pääsymaksu oli liian korkea, pääsymaksu sinänsä ok. Kaipaamme opastettuja kiertokäyntejä. Kuulimme ennalta että vain M/S Linta liikennöi Seiliin. M/S Östernistä emme tienneet -> yhteysaluksiin selkeämmät

tunniste-/määränpäätiedot. M/S Östernin messin henkilökunnalle SUURI kiitos!
Palvelu oli erittäin ystävällistä!

Yliopiston käytössä olevat rakennukset omistaa Suomen Yliopistokiinteistöt Oy ja siksi olisi mukavaa osallistua/kuulla myös saaren suunnitelluista matkailuista.
(*postadress struken ur bilagan, red. anm.*)

Seuraavaksi haluan ehkä meloa saaren ympäri. Majoitusmahdollisuus olisi tarpeen, miel. Telttailumahdollisuus.

Kirkko oli kiinni jo vierailun aikana, emme löytäneet sen aukioloaikoja etukäteen. Opastusta ei myöskään ollut iltapäivän klo 16 tultaessa enää saarella.

Seiliin poikkeaminen on hankalaa, kun peritään uusi maksi taas. Pitäisi saada matkustaa samalla hinnalla saman päivän aikana.

Dumt med inträde till kyrkan! Jag menar man betalar redan 12€ tur-retur för färjan. Postbryggan kunde ha sin egen sommarkiosk.

Saari osoittautui odotettua tylsemmäksi kokemukseksi, sillä kioski ja museo olivat kiinni, eikä mihinkään saa mennä.

Enemmin opastauluja, joissa kerrotaan saaren historiasta, potilaista, hoitomuodoista, nyk. Asukasmäärästä, arkkitehtuurista. Päästä sairaalaan sisälle tutustumaan, tietoa leprasta, miten tarttuu, hoito ym. Asiat. Oppaalla pitäisi olla enemmän aikaa, kertoa ”tarinoita” + historiaa. Ei saa olla liian kiire. Nyt tuntui, ettei oppaan hinta 15€/nuppi vastannut odotusta. Saari sinänsä oikein mielenkiintoinen paikka, jota kannattaa mainostaa enemmän jolloin matkailu lisääntyy ja samalla tuloja tulee sen mukana. Esim. Turun Sanomissa yms. mainos yhteysaluksista ja Seilistä. Kiitos.

Seili sinänsä oli mielenkiintoinen matkakohde, mutta opastus ei seurueemme mielestä ollut hintansa arvoinen. Lisäksi pettymyksen aihe oli se, ettei mielisairaalaan päässyt sisälle. Olisi ollut mielenkiintoista kuulla tarinoita saaren

asukkaista ja heidän päivärutiineistaan. Lisäksi oppaalla tuntui olevan kiire päästä meistä eroon... Niin tai näin, opastukseen kannattaa ehdottomasti panostaa, sillä tarinoita ja faktoja saaren historiasta ihmiset tulevat Seiliin hakemaan.

Olisi hyvä jos olisi luontopolkuja ja penkkejä missä saa istua ja ihastella luontoa rauhassa.

Tulimme vesibussilla Airistolta ja mielestämme matka oli kallis (80e/perhe). Ilmaista kyytiä emme odottaneet, mutta hinta saisi olla suhteessa matkaan. Nyt Airisto–Seili -välistä veloitettiin yhtä paljon kuin Kaarina–Nauvo -välisestä matkasta. Käteisen loppumisen vuoksi ostokset kesäkioskilla ja käynti kirkossa jäivät väliin. Korttimaksun mahdollisuus laivassa tai saarella olisi kätevä.

Seilin jännittävästä historiasta soisi kerrottavan enemmänkin esim. Opastekylteissä, joissa tällä haavaa toistetaan samaa, suppeahkoa katkelmaa. Pääsymaksu kirkkoon – joka kioskin tavoin ei ollut vierailumme aikana edes auki – on halpamainen idea, jota selvästikään ei ole loppuun saakka harkittu. Jokamiehen oikeuksien puitteissa tapahtuva liikkumisen salliminen saarella tekisi siitä matkailijan kannalta huomattavasti kiinnostavamman.

Autereen vesibussin matka Seilin saareen oli suorastaan mahtava.

Tapahtumia lisää, esim.: Seili-purjehdus puuveneille saaren ympäri, Seili-hölkä, Seili-soutu. Lakritsi pakkauksineen on erittäin hyvä tuote esim. Tuliaisena. Pakkausta voisi kehittää siten, että siitä saisi leikkaamalla kaksi Seili-aiheista postikorttia joihin on valmiiksi painetut viivastot (pakkauksen sisäpuolella). Huom: Sponsorisopimus Kouvolan lakritsin kanssa. Infotaulu tutkimuslaitoksen toiminnasta ja tutkimustuloksista (esim. veden laadun kehityksestä).

En edes tiennyt Seilillä olevan omia internet-sivuja. Kattavimmat tiedot löytyivät, yllättävää kyllä, Turun Yliopiston sivuilta. Tosin sielläkin tieto oli osin vanhentunutta (m/s Lintan aikataulut). Ehkä huonoin opastus silti oli Nauvossa. Oletin, että Seili olisi sen verran kysytty kohde, että sinne opastettaisiin jotenkin satamasta, mutta ei. Laivan nimi oli eri kuin sataman aikatauluissa, laivan henkilökunta antoi kysyttäessä

määränpääksi ”Hanka”, vasta kun kysyimme pääseekö laivalla myös Seiliin asia selvisi. Seiliin saapuessamme oli vielä varmistettava olemmekan varmasti Seilissä (laivasta ei nähnyt ulos, emmekä tienneet että se lukee venelaiturissa...). Oli myös pieni pettymys huomata kirkon olevan kiinni, sen aukioloaikoja en muista netistä lukeneeni. Seili on valtavan hieno ja kiinnostava matkailukohde, jota kannattaisi ja pitäisi hyödyntää enemmän! Ulkomaalaisen turistin olisi lähes mahdoton keksiä ja löytää tällainen paikka, enkä itsekään olisi varmaan löytänyt ellen olisi tiennyt paikkaa ja halunnut käydä siellä jo pitkään.

Ajan tasalla olevia aikatauluja Seiliin menevistä lautoista ei oikein tahtonut löytyä. Nauvossa laiturillakin löytyivät vain M/S Lintan aikataulut vaikka liikenteessä ollut lautta olikin M/S Östern.

Seilisaari oli kiva paikka. M/S Autereella oli huisin hauskaa! Kiitos paljon matkasta!

Mukavaa kesää ja kiitos hauskastä päivästä!

Ei kyllä kauheasti ole kehitettävää saarella. Vierasvenelaituria voisi vähän parantaa, ehkä suurentaa, koska nytkin oli ruuhkaa. Saarella voisi olla myös muiden taulujen kaltainen ”tietotaulu” jossa olisi tietoa saaristomeren tutkimuslaitoksen toiminnasta. Olisi myös kiva jos vanhaan sairaalaan eli tutkimuslaitoksen päärakennukseen pääsisi useammin kuin kerran vuodessa, esim. opastettuja kierroksia.

Suuri pettymys oli, kun kirkko oli suljettuna Suomen parhaana loma-aikana (18.7.).

Saareen olisi hyvä päästä tutustumaan laajemmin. Esim. Olisi hyvä olla ranta, josta pääsisi pulahtamaan uimaan.

Olisi kiva jos saarella pystyisi kävelemään itsenäisesti enemmän. Nyt pystyi tutustumaan vain pieneen osaan saaresta. Toisaalta tämä on ymmärrettävää kun huomioi että saaren luontoa halutaan erityisesti varjella.

Seilin palvelut olivat pieni pettymys. Olimme varanneet 15 euron/hlö opastuksen, mutta opastus ei ollut hintansa arvoinen. Oppaalla tuntui olevan kova kiire, ja esitys

jäi lyhyeksi ja melko sekavaksi. Toinen pettymys oli kesäkahvila. Puolet tuotteista oli loppu. Esimerkiksi kortti jäi lähettämättä, koska postimerkkejä ei ollut enää jäljellä. Lisäksi vessat olivat pimeitä ja likaisia. Pienellä panostuksella tilannetta voisi korjata. Muuten Seili oli mielenkiintoinen ja hieno paikka!

Opastetun kierroksen taso oli hintaan (15€/hlö) nähden heikko. Kioskin käymälä oli pimeä, haiseva ja paperi oli loppu. Lisäksi istuintasolla oli virtsaa jota ei pimeällä aluksi huomannut. Kioskin valikoiman suppeutta lisäsi se, että puolet tuotteista oli loppu.

Matkailijoille tarjottava opastus+keitto -paketti mielestäni liian kallis... Seili on ihana paikka, turistina en kuitenkaan tietäisi, mitä muuta nähtävää Seilissä on kuin kirkko. Esimerkiksi kirkkokalliolle voisi tehdä polun ja opasteet, sieltä on upeat näköalat...

Lite fler förbindelseturer per dag under sommartiden.

Matkan hinta korkea; Äiti & 3 nuorta -> Äiti maksaa 120 €.

Kioskin ympäriltä leikkokoa voisi harventaa.

Själö är ett mycket vackert ställe. Kunde gärna skrivas mer om det i tidningar o. broschyrer så att flera av oss skulle hitta hit.

Vieraslaiturin viereisen rannan voisi kunnostaa uimakelpoiseksi.

Lintan ja Nauvo–Turku -linja-autojen aikatauluja olisi hyvä yhtenäistää!

Kävimme Seilin saarella valtakunnallisten kotiseutupäivien järjestämällä retkellä, joten kaikki järjestelyt oli tehty puolestamme. Paikka oli historiansa vuoksi erittäin kiinnostava. Mielestäni opastauluja voisi vielä kehittää ja teitä parantaa. Elämä mielisairaalassakin kiinnostaa matkailijaa ja esim. parannuskeinoista ja hoidoista kyseltiin meidän retkellämme paljon.

Toivoisin, että Pro Seilin ja saaren sairaalahistorian painoarvo kasvaisi ja niitä arvostettaisiin enemmän kuin tällä hetkellä on tilanne. Tutkimuslaitoksen pitäisi tulla vastaan ja antaa museokäyttöön jokin – pienikin – rakennus, jotta Pro Seili/museo saisi arvoisensa tilat.

Olin todella pettynyt, kun kirkko oli maanantaisin kiinni. Tämä olisi saanut lukea isolla tekstillä jo satamassa tai sitten ei tarvitsisi olla liikennettäkään ma! Harmillista, mutta onpahan hyvä syy tulla uudelleen :)

Olisin halunnut päästä tutustumaan Saaristomeren tutkimuslaitoksen toimintaan. Yllätyksenä tuli myös, että tutkijoita ei saarella ole viikonloppuisin ja läpi kesän asemassa.

Opasteet epäselvät – kirkkoon oli hankala löytää! Opasteet olivat mielenkiintoiset ja hyvät, mutta viitoitus vähän viitteellinen. Muuten paikka oli erittäin mielenkiintoinen. Yllätyimme saaren koosta. Oli siistiä eikä roskia missään, roskakoreja useita. Rauhallista ja kaunista pilvisenäkin ja tuulisena päivänä. M/S Östernin henkilökunta erittäin ystävällistä.